Çizgilerle / Yaşanmış Öyküler

5

Okyanusta Beyaz Bir Nokta

Miguelanxo Prado

1994
Angoulème
Çizgi Roman
Ödülü

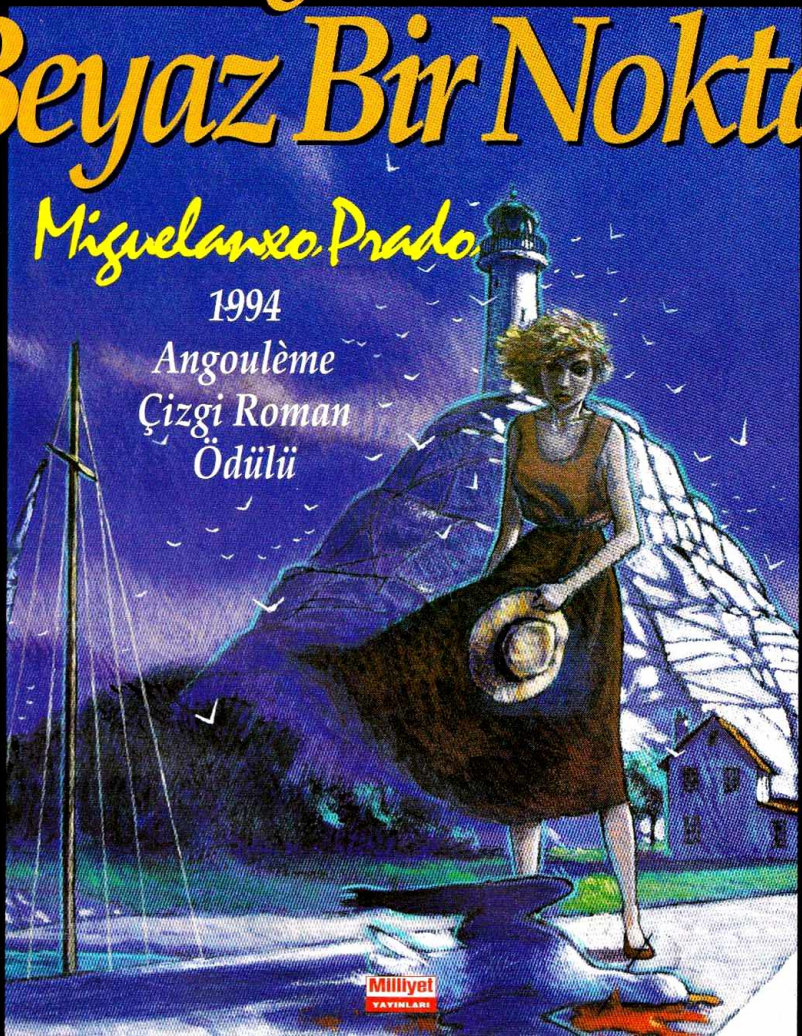

Milliyet Yayınları

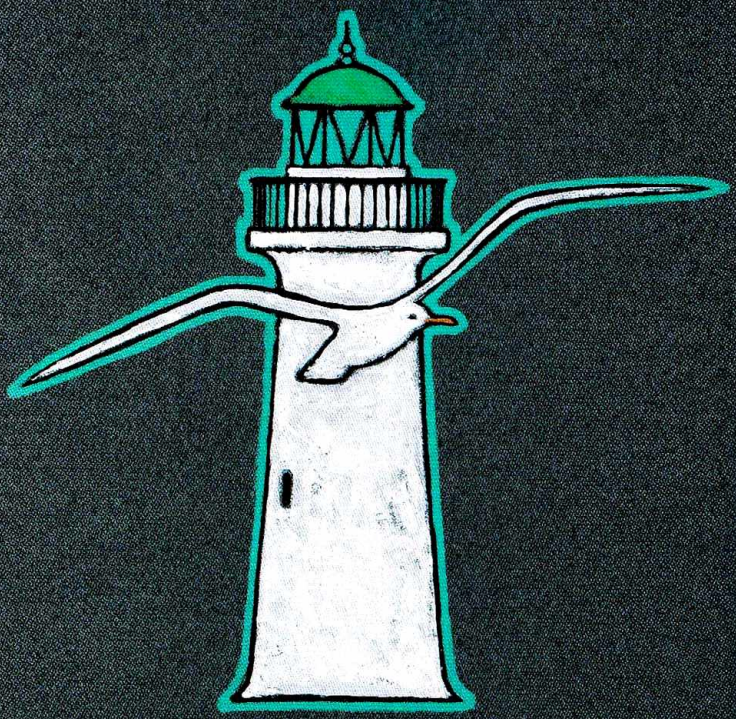

Okyanusta Beyaz Bir Nokta
Trazo de tiza
Çizgilerle Yaşanmış Öyküler
Dizi:5

© Türkiye Yayın Hakları:
AD. Yayıncılık A.Ş.
Gamma Ajans aracılığıyla alınmıştır.
© Miguelanxo Prado / Represented by Norma Editorial, S.A.

1. Baskı:
Şubat 1997

ISBN 975-325-281-1

Yazan ve Çizen:
Miguelanxo Prado
Çeviren:
Adnan Özer

Yayın Yönetmeni:
Yalvaç Ural
Yayın Koordinatörü:
Gülgün Çarkoğlu
Sorumlu Müdür:
Necati Güngör

Dizi Editörü:
Ege Görgün
Görsel Yönetmen:
Aziz Yavuzdoğan
Sayfa Düzeni:
Sezai İdi
Düzelti:
Tekin Ergun

Basıldığı Yer:
Boyut Matbaacılık A.Ş.
Yüzyıl Mah. Mas-Sit No:109 Bağcılar/İSTANBUL
Tel: (0212) 629 05 72 (3 Hat)

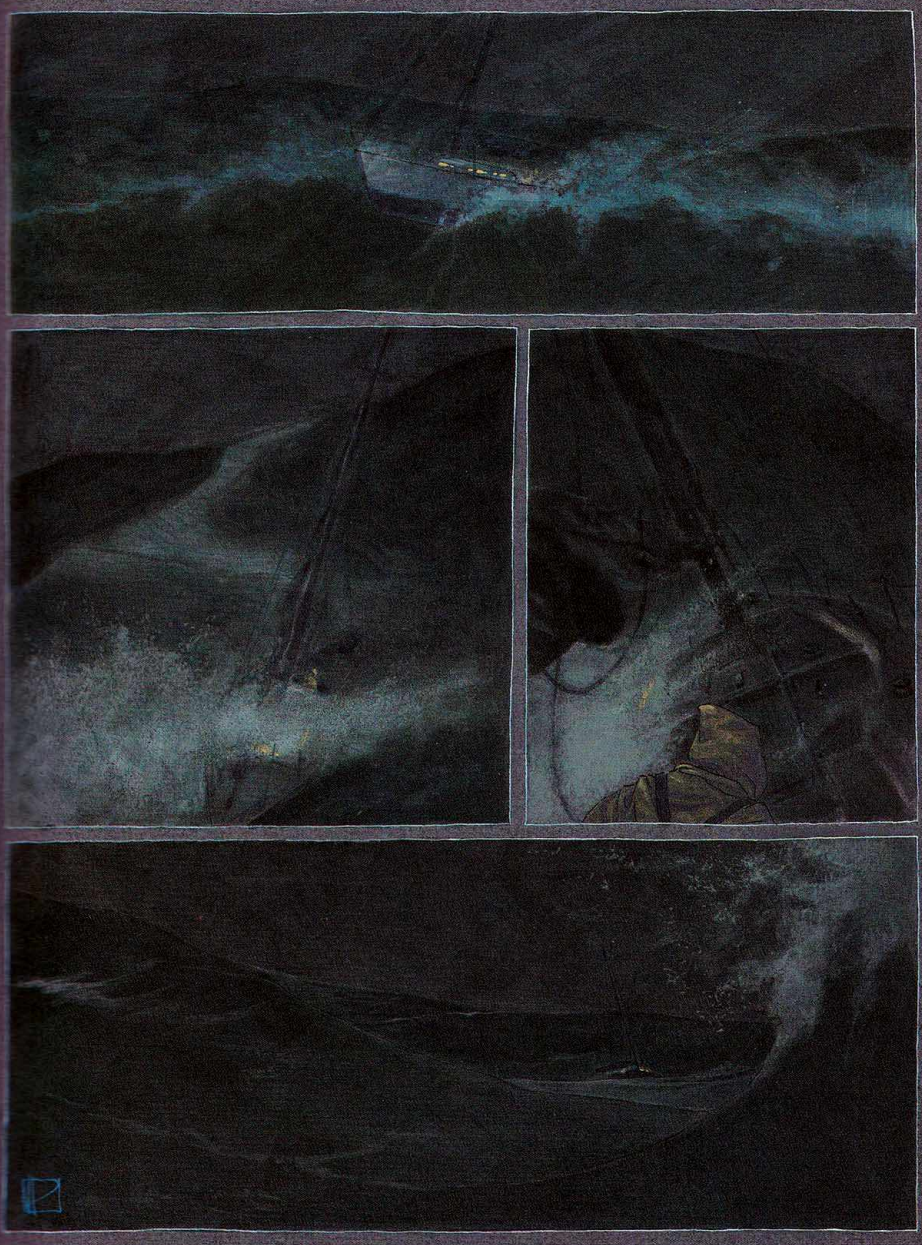

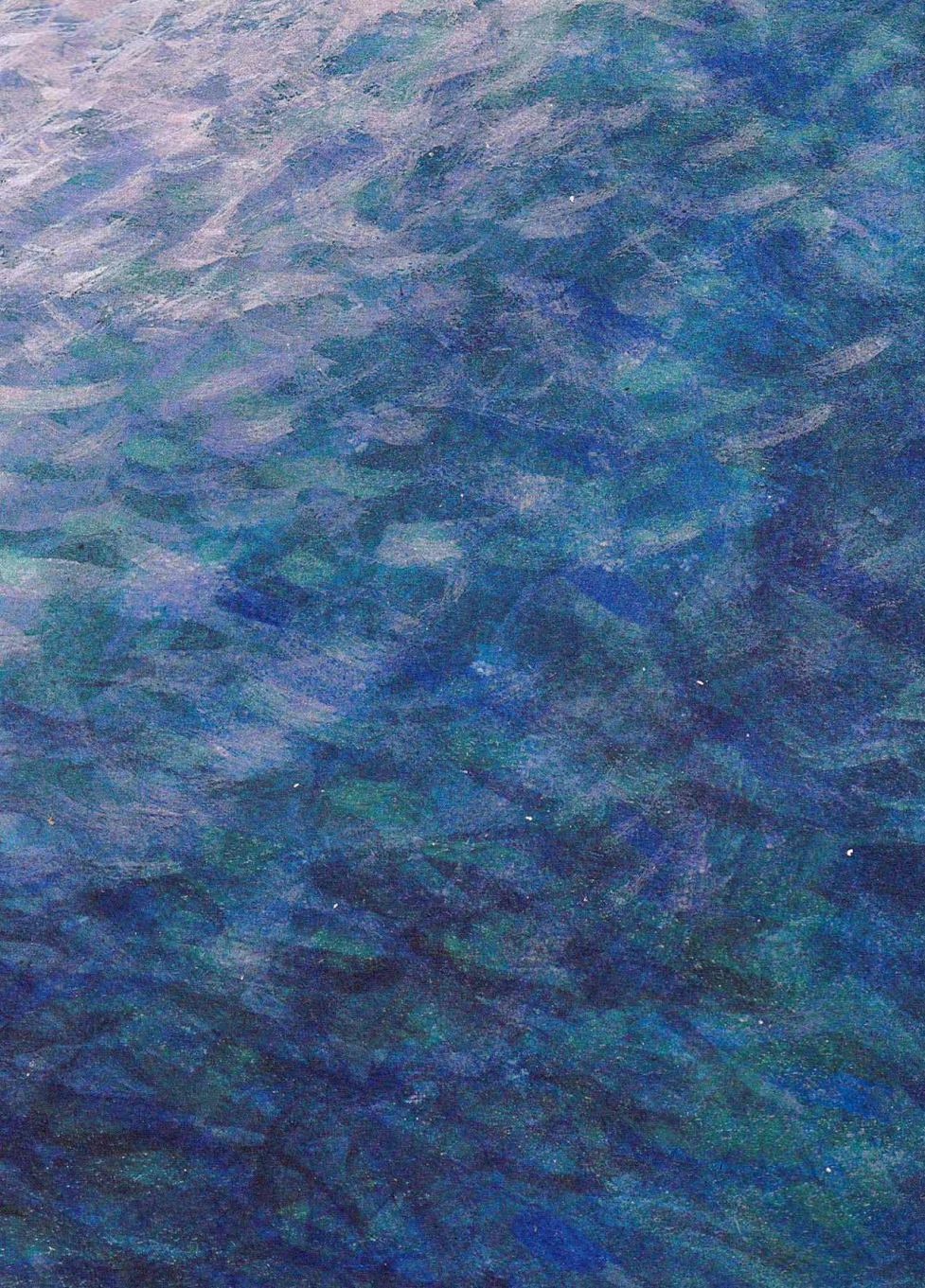

Miguelanxo Prado

Okyanusta Beyaz Bir Nokta

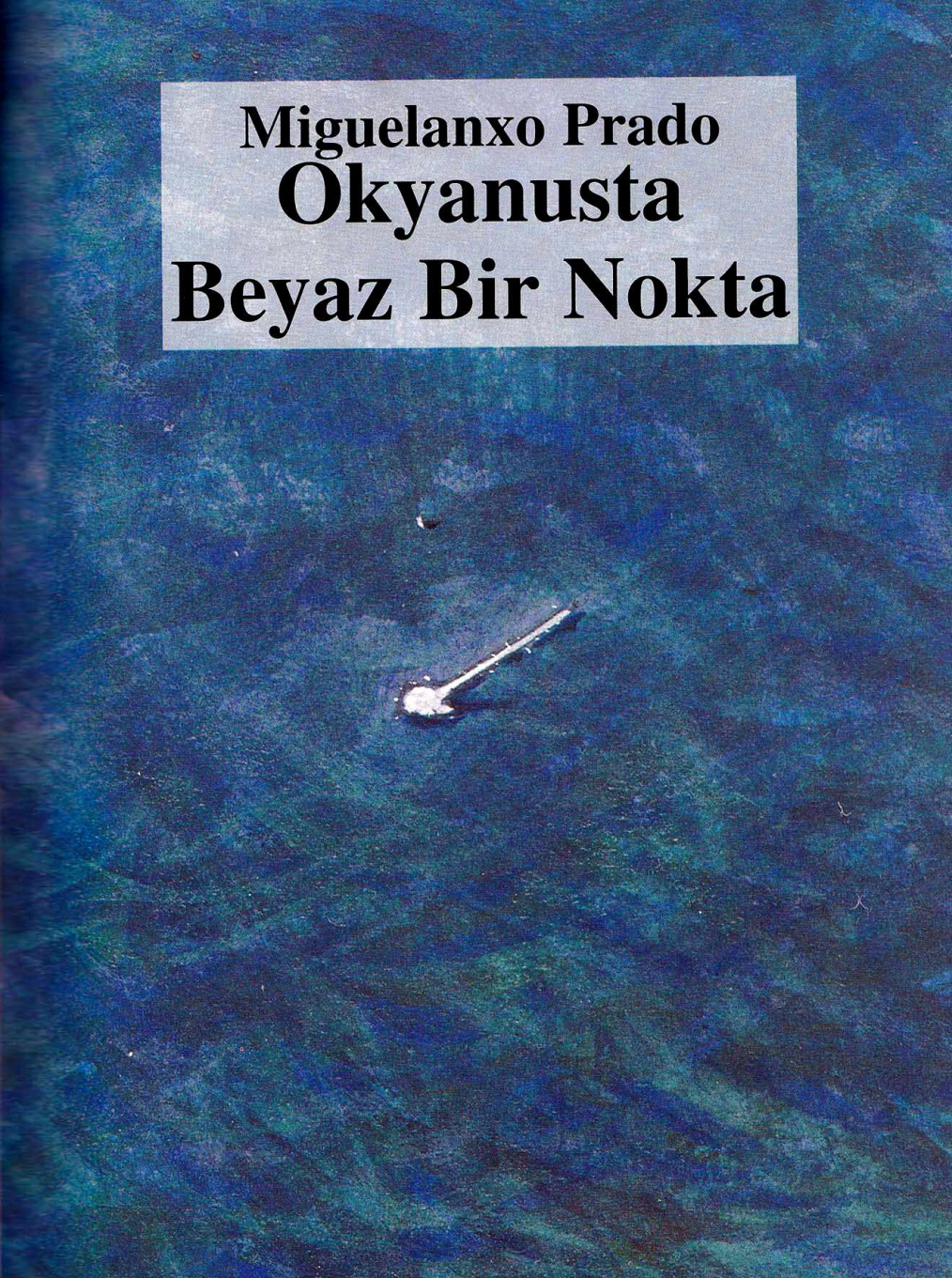

Sen de aynıymış gibi yorumladığımız farklılık gösteren o yapıları gördün ve duydun.

(S.S. Van Dine, "El Koyma".)

Bioy Casares'le bu akşam birlikte yemek yedik. Geç saatlere kadar, bir romanın birinci tekil kişisinin işlevi üzerine uzun uzun tartıştık. Çelişkiler içindeki anlatıcının karşılaştığı yapılar çerçevesinde kendini rahatlatmaktan kaçındığı ya da kurguyu bozduğu; buna da pek çok okur rıza gösterir -çok az okur mu desek?- gerçekliğin o rahatsız edici ya da çirkin kehaneti.

(Jorge Luis Borges, "Tlön, Uqbar, Orbis Tertius".)

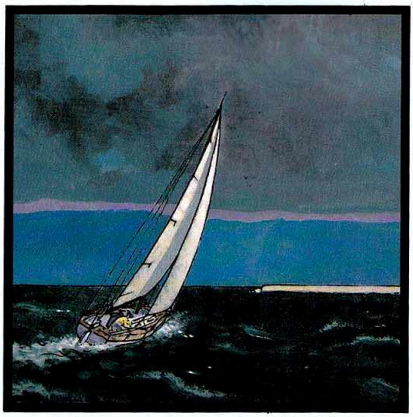

Bölüm 1

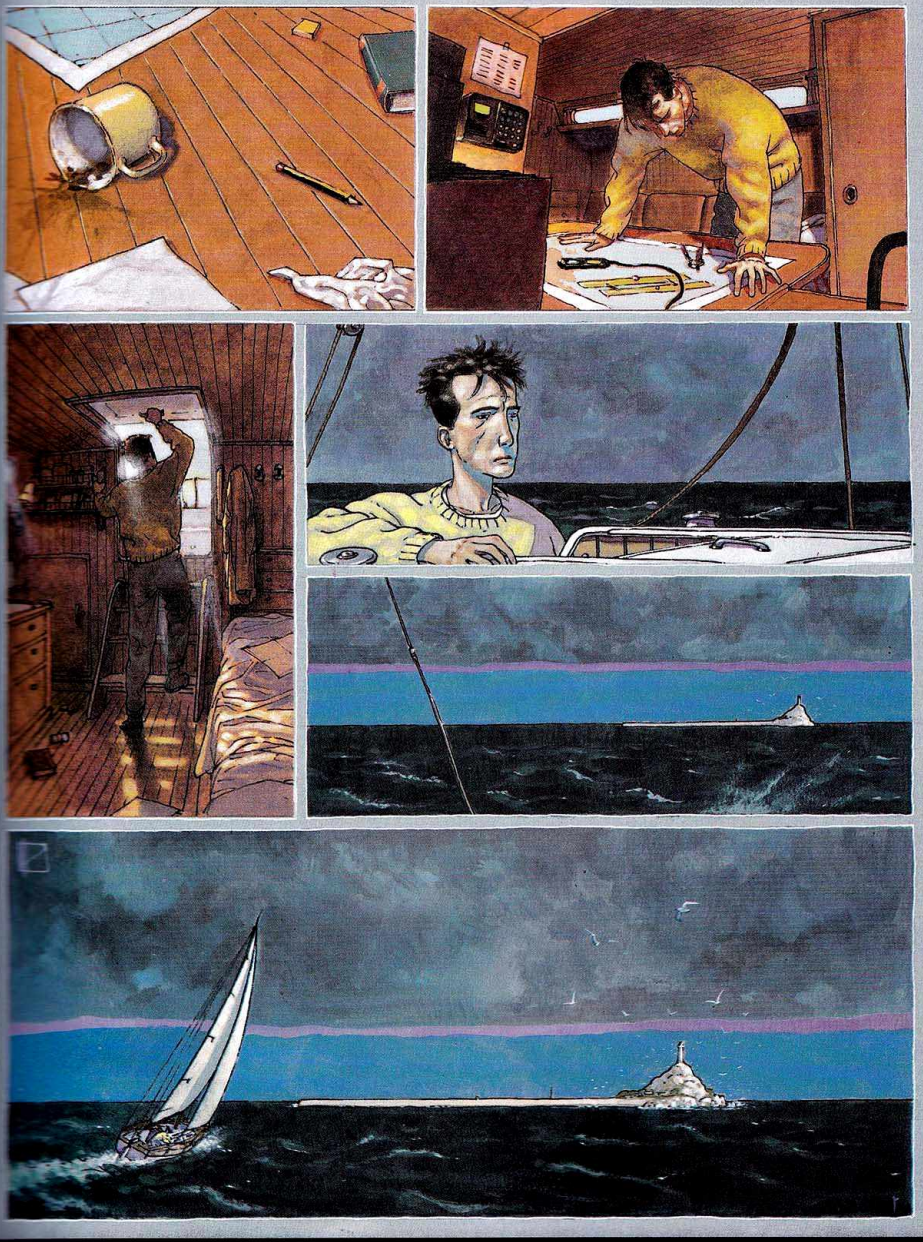

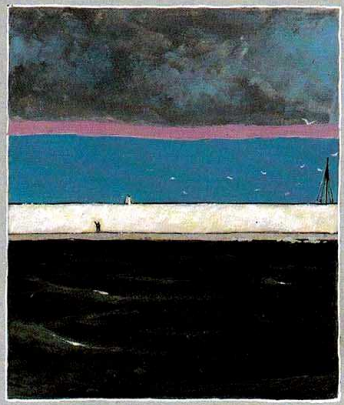

Buraya bayım, buraya!

Ötesi daha uygun...
Yok... buraya... bayım.

Hoop! Oldu, oldu...

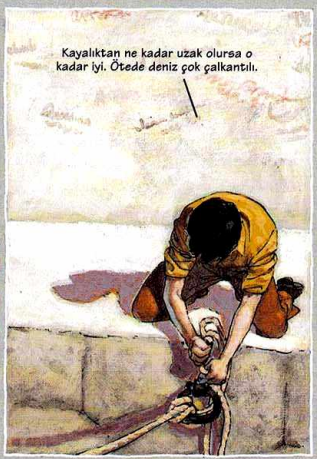
Kayalıktan ne kadar uzak olursa o kadar iyi. Ötede deniz çok çalkantılı.

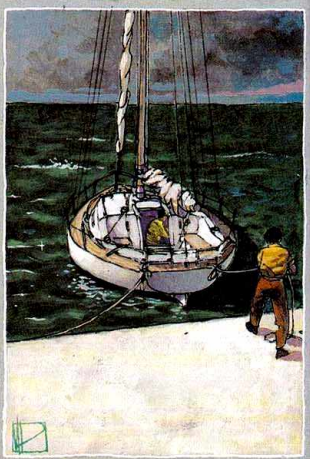

Baksana. Nedir bu çalan dalga?

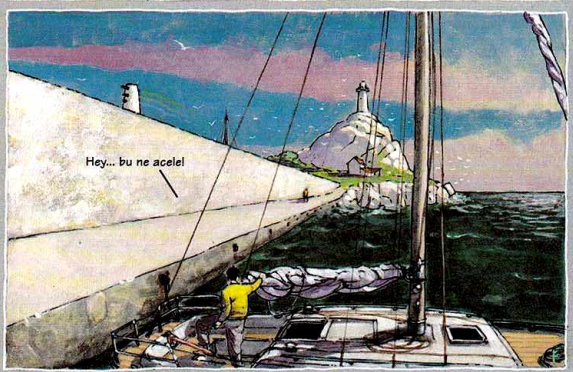
Hey... bu ne acele!

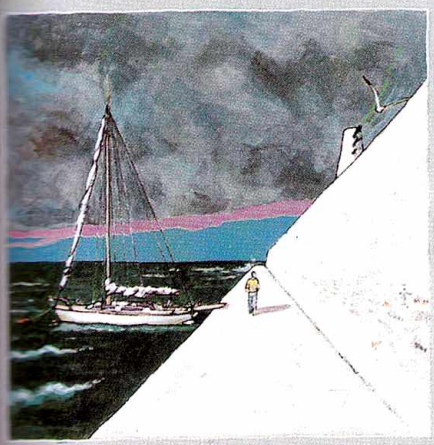

Bu köşeden daha önce de geçmiş gibiyim sanki.
JEAN SENİ
LA UNUTMAYACAĞIM
SUSAN
ANA DÖNECEĞİM
ÜMÜZDEKİ HAZİRAN
SENİ SEVİYORUM
RAUL
GIANNI NERVI
BURADAYDI
ŞUBAT'TA

JEAN SENİ
LA UNUTMAYACAĞIM
SUSAN
ANA DÖNECEĞİM
ÜMÜZDEKİ HAZİRAN
SENİ SEVİYORUM
RAUL
GIANNI NERVI
BURADAYDI

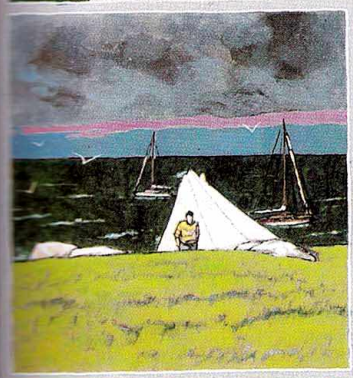

İyi günler.

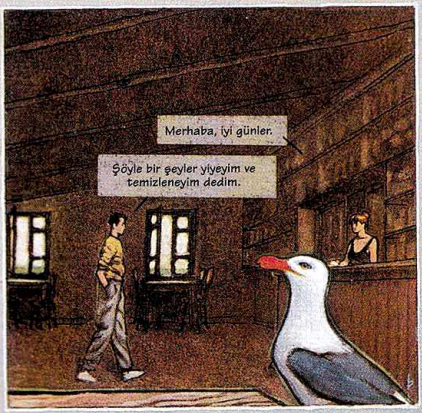
Merhaba, iyi günler.
Şöyle bir şeyler yiyeyim ve temizleneyim dedim.

Böyle buyurun.
Sondaki banyodur. Sıcak su istiyorsanız beklemeniz gerekecek.
Gerekmez bu sıcakta soğuk daha iyi.
Bu arada yemeğinizi hazırlayayım. Benim adım Sara
Merhaba. Yardım için teşekkür etmek isterdim. Hemencecik kayboldun.
Dert etme... Her şey yolunda mı?
Evet... Güzel, şöyle bir temizlenip kendime geliyim. Görüşürüz.

Daha önce burada bulundunuz mu bayım?
Yok, hayır. Bu küçük adada bulunmak aklıma gelmedi.
Herhangi bir haritada da gösterilmiyor, değil mi?
Hayır, kim gelir ki buraya?..
Ya öbür tekne?..
Birkaç gün önce geldi. Bir kadın. Çok az konuşuyor. Sanırım birini bekliyor.
Bütün adada başka ev yok mu?
Fenerin arkasında mı? Yok. Başka kimse yaşamıyor.
Peki, ya fenerci?
Fenerci yok. Fener çalışmıyor.

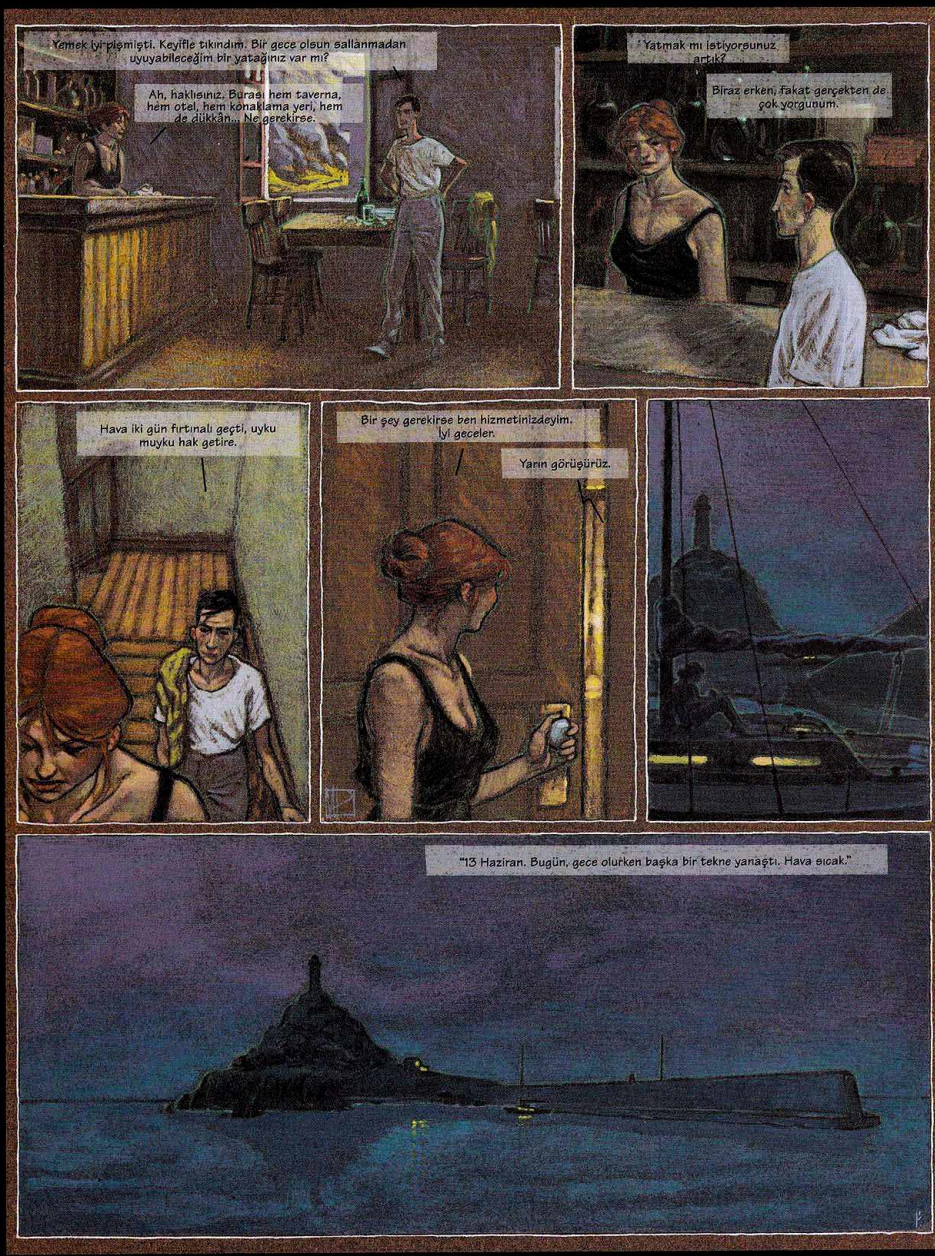
Yemek iyi pişmişti. Keyifle tıkındım. Bir gece olsun sallanmadan uyuyabileceğim bir yatağınız var mı?
Ah, haklısınız. Burası hem taverna, hem otel, hem konaklama yeri, hem de dükkân... Ne gerekirse.
Yatmak mı istiyorsunuz artık?
Biraz erken, fakat gerçekten de çok yorgunum.
Hava iki gün fırtınalı geçti, uyku muyku hak getire.
Bir şey gerekirse ben hizmetinizdeyim. İyi geceler.
Yarın görüşürüz.
"13 Haziran. Bugün, gece olurken başka bir tekne yanaştı. Hava sıcak."

Bölüm 2

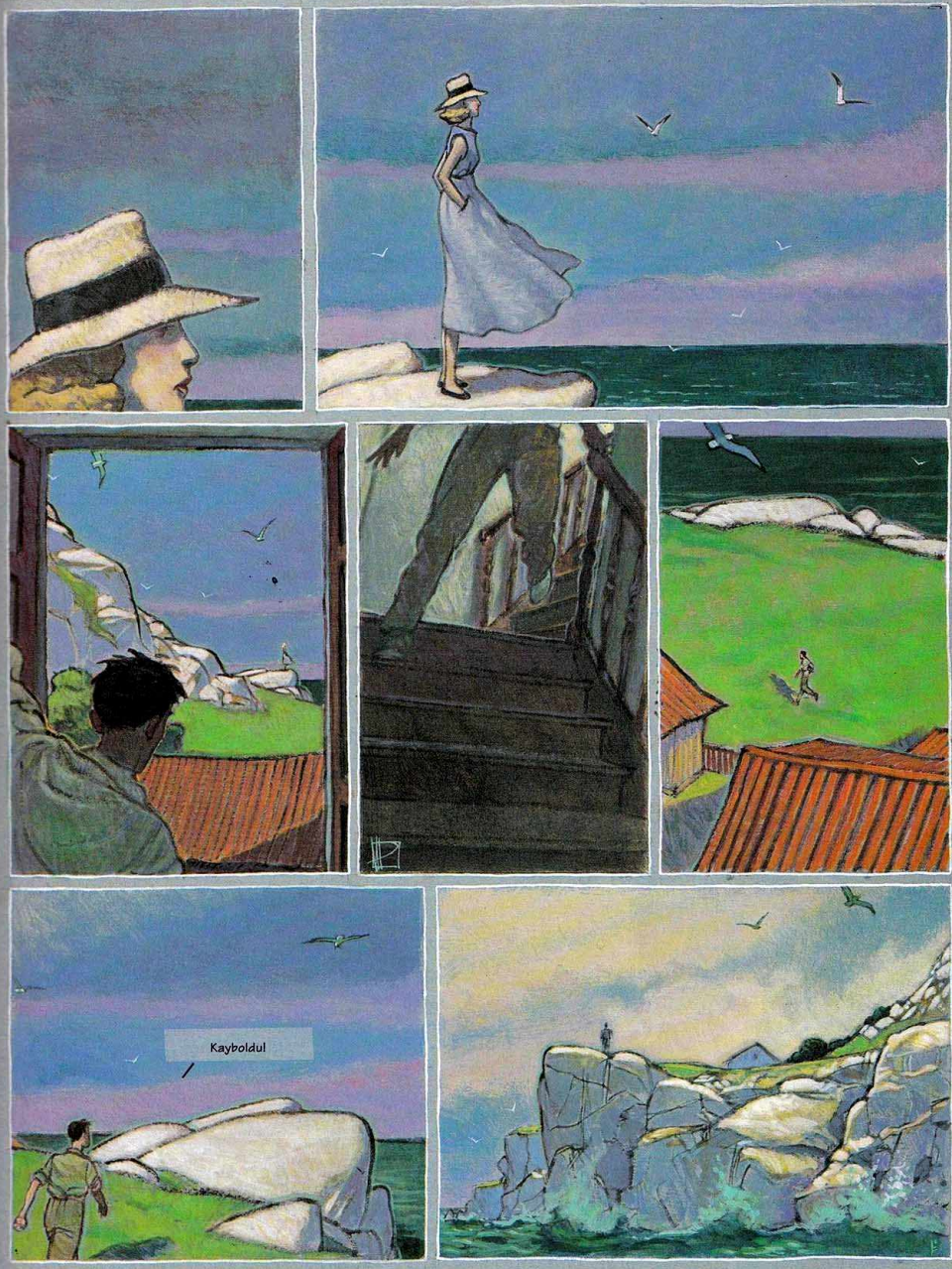
Kayboldul

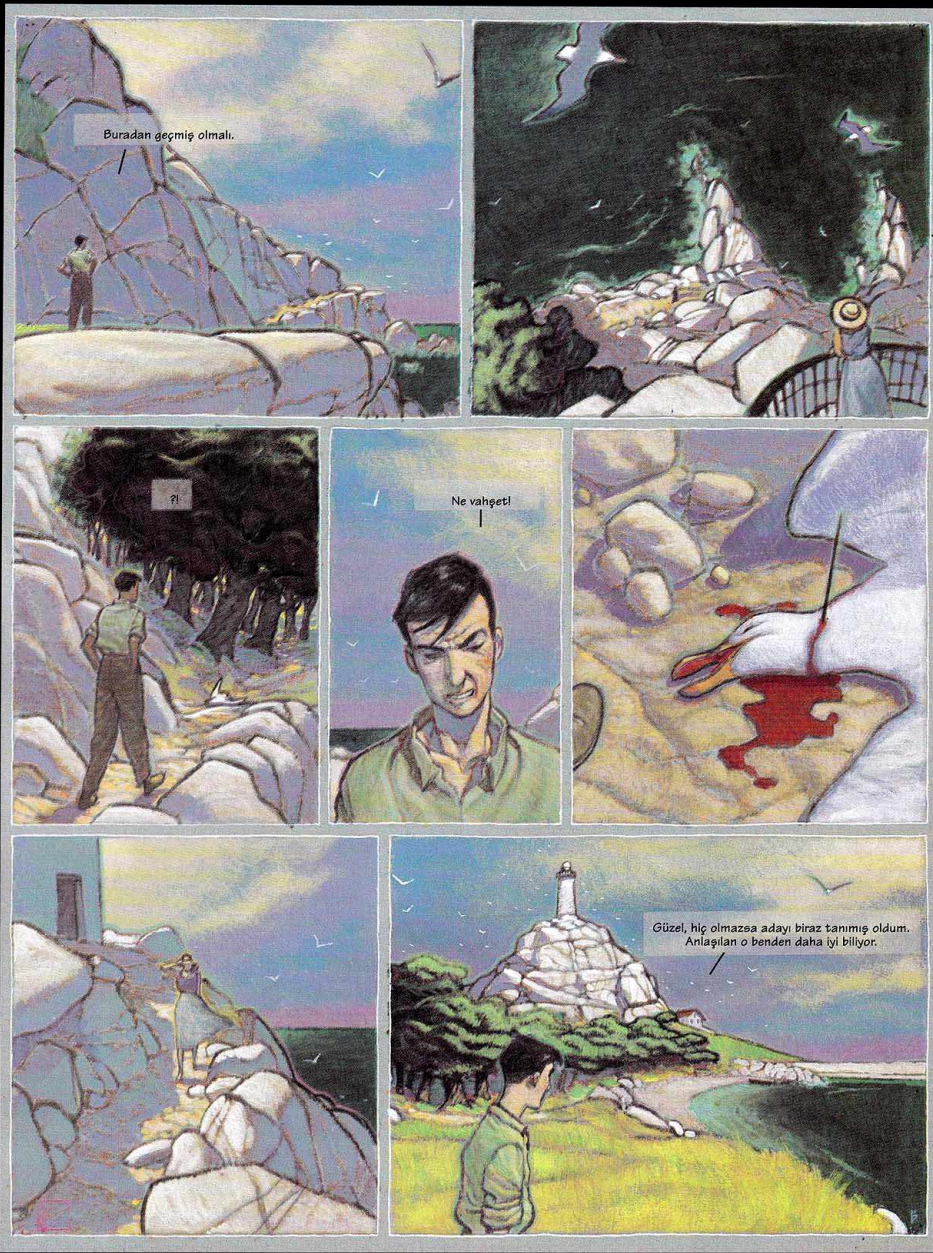
Buradan geçmiş olmalı.
?!
Ne vahşet!
Güzel, hiç olmazsa adayı biraz tanımış oldum.
Anlaşılan o benden daha iyi biliyor.

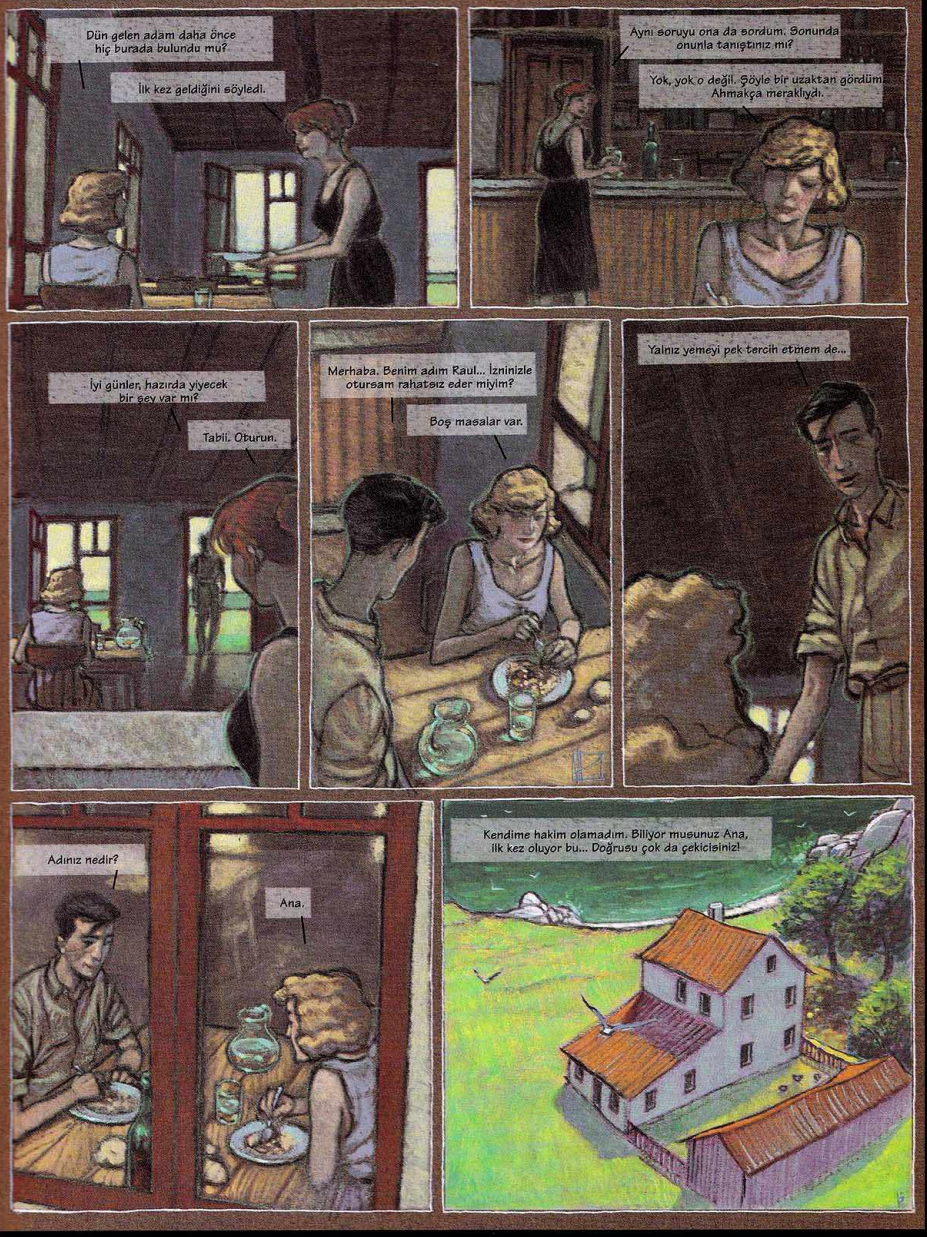
Dün gelen adam daha önce hiç burada bulundu mu?
İlk kez geldiğini söyledi.
Aynı soruyu ona da sordum. Sonunda onunla tanıştınız mı?
Yok, yok o değil. Şöyle bir uzaktan gördüm Ahmakça meraklıydı.
İyi günler, hazırda yiyecek bir şey var mı?
Tabii. Oturun.
Merhaba. Benim adım Raul... İzninizle otursam rahatsız eder miyim?
Boş masalar var.
Yalnız yemeyi pek tercih etmem de...
Adınız nedir?
Ana.
Kendime hakim olamadım. Biliyor musunuz Ana, ilk kez oluyor bu... Doğrusu çok da çekicisiniz!

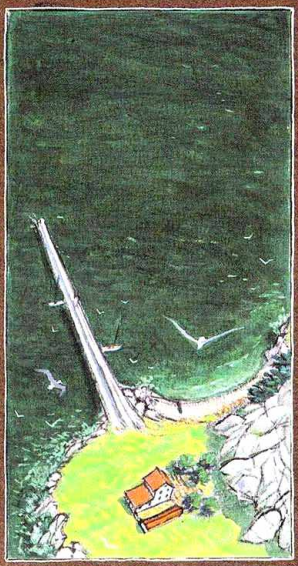

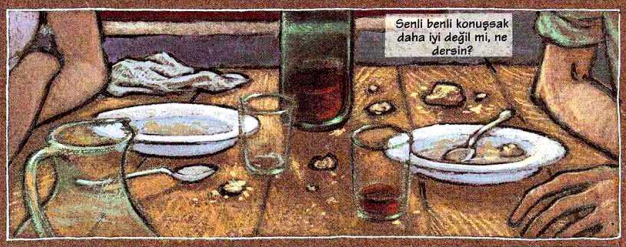
Şenli berli konuşsak daha iyi değil mi, ne dersin?

Yemek boyunca bir laf etmedin. Her şey Bioy Casares'in bir öyküsündeki gibi sanki: Morel'in Buluşu'nu bilir misin?
Evet. Affedersiniz, biraz dinlenmek istiyorum.

Sonra birlikte gezebilir miyiz?

Kahretsin!

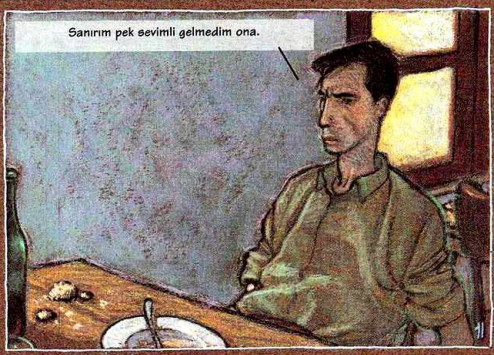
Sanırım pek sevimli gelmedim ona.

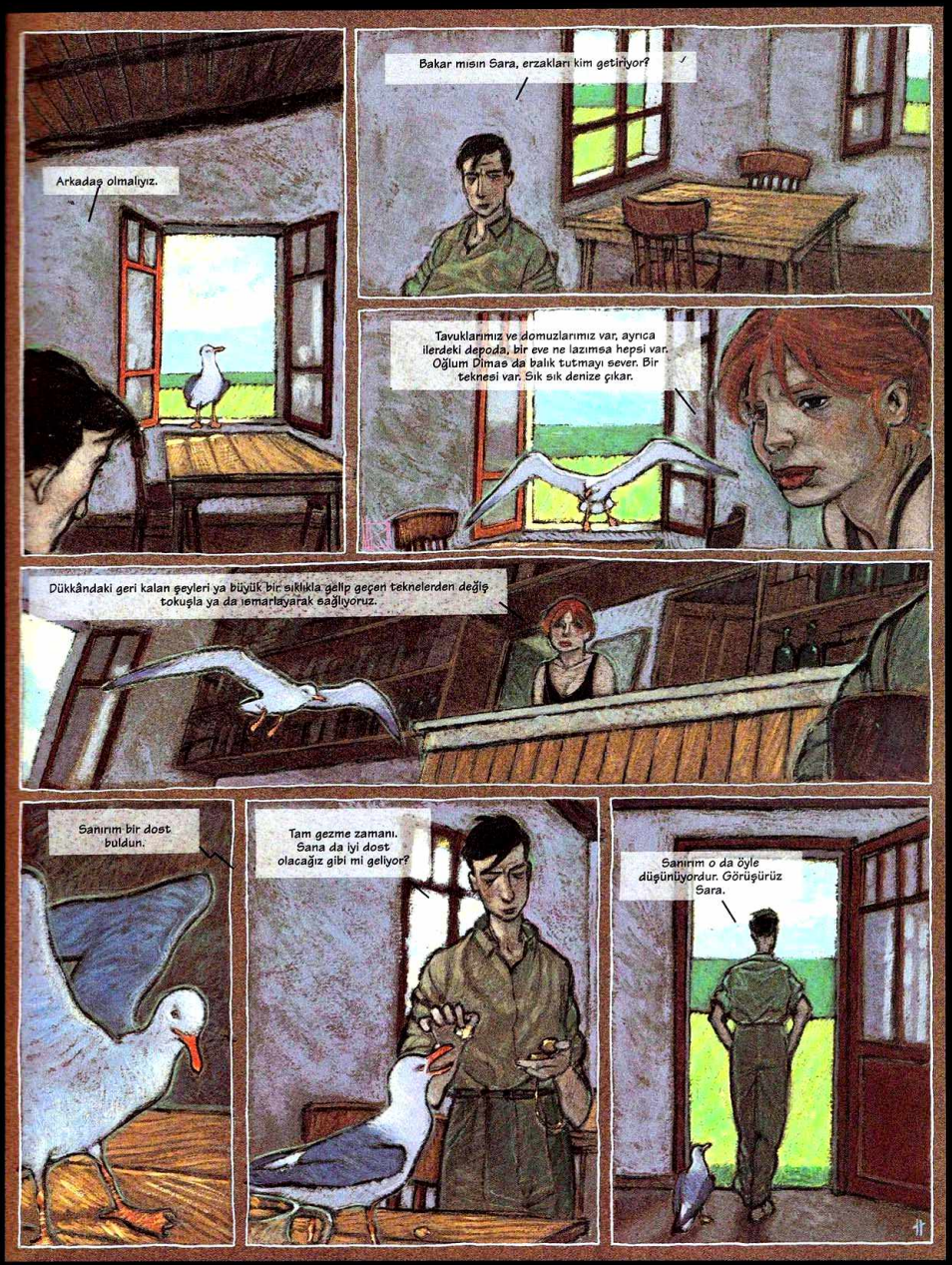
Arkadaş olmalıyız.
Bakar mısın Sara, erzakları kim getiriyor?
Tavuklarımız ve domuzlarımız var, ayrıca ilerdeki depoda, bir eve ne lazımsa hepsi var. Oğlum Dimas da balık tutmayı sever. Bir teknesi var. Sık sık denize çıkar.
Dükkândaki geri kalan şeyleri ya büyük bir sıklıkla gelip geçen teknelerden değiş tokuşla ya da ısmarlayarak sağlıyoruz.
Sanırım bir dost buldun.
Tam gezme zamanı. Sana da iyi dost olacağız gibi mi geliyor?
Sanırım o da öyle düşünüyordur. Görüşürüz Sara.

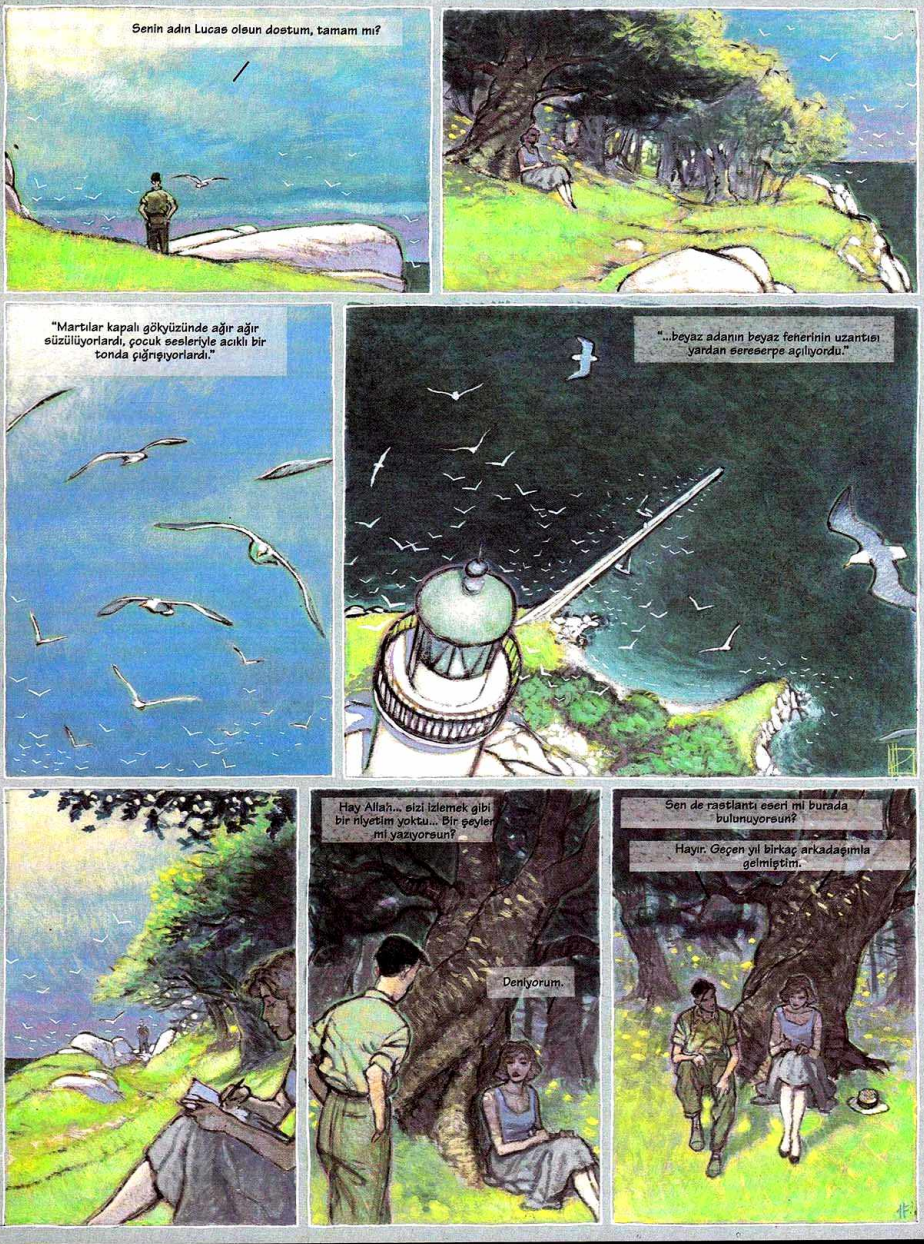
Senin adın Lucas olsun dostum, tamam mı?
"Martılar kapalı gökyüzünde ağır ağır süzülüyorlardı, çocuk sesleriyle acıklı bir tonda çığrışıyorlardı."
"...beyaz adanın beyaz fenerinin uzantısı yardan sereserpe açılıyordu."
Hay Allah'... sizi izlemek gibi bir niyetim yoktu... Bir şeyler mi yazıyorsun?
Deniyorum.
Sen de rastlantı eseri mi burada bulunuyorsun?
Hayır. Geçen yıl birkaç arkadaşımla gelmiştim.

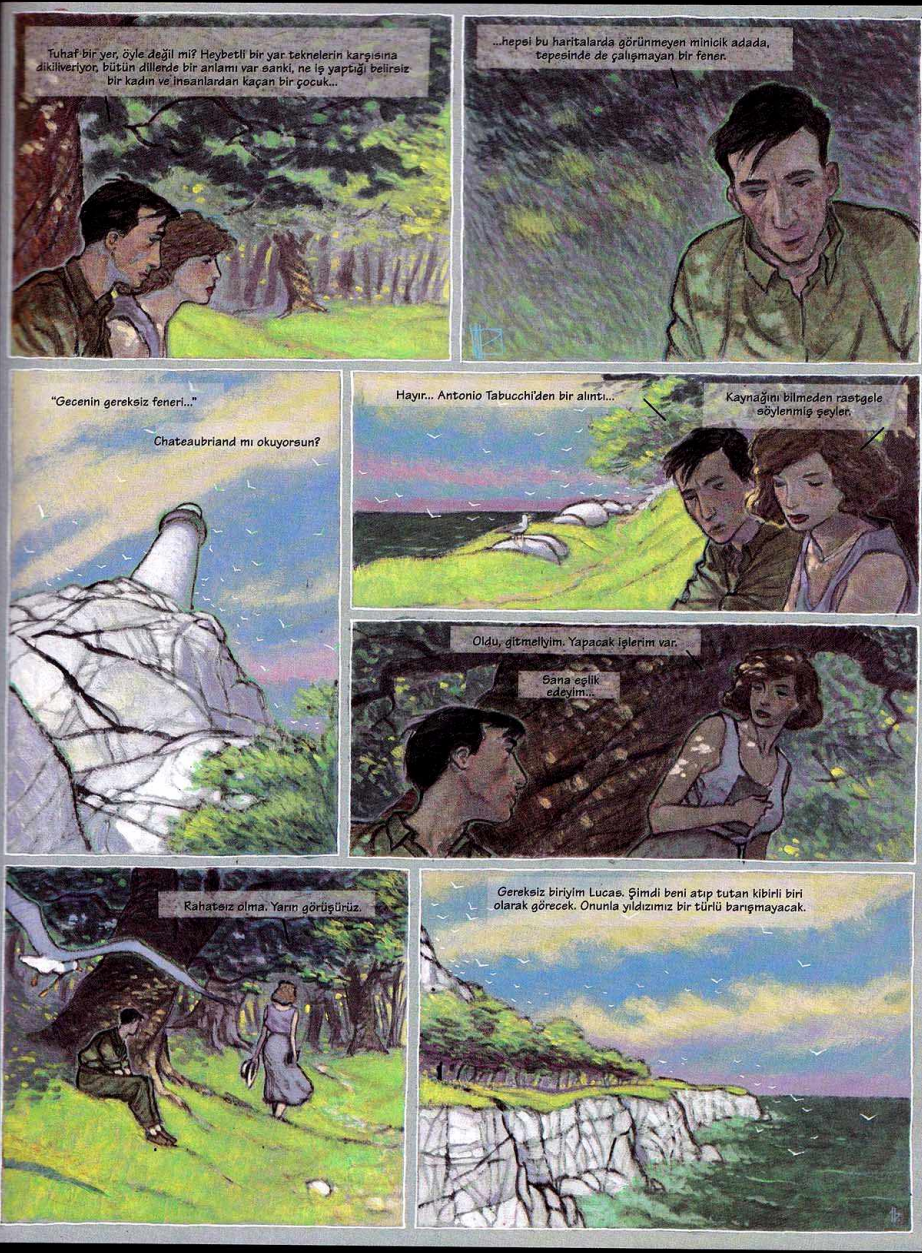
Tuhaf bir yer, öyle değil mi? Heybetli bir yar teknelerin karşısına dikiliveriyor, bütün dillerde bir anlamı var sanki, ne iş yaptığı belirsiz bir kadın ve insanlardan kaçan bir çocuk...
...hepsi bu haritalarda görünmeyen minicik adada, tepesinde de çalışmayan bir fener.
"Gecenin gereksiz feneri..."
Chateaubriand mı okuyorsun?
Hayır... Antonio Tabucchi'den bir alıntı...
Kaynağını bilmeden rastgele söylenmiş şeyler.
Oldu, gitmeliyim. Yapacak işlerim var.
Sana eşlik edeyim...
Rahatsız olma. Yarın görüşürüz.
Gereksiz biriyim Lucas. Şimdi beni atıp tutan kibirli biri olarak görecek. Onunla yıldızımız bir türlü barışmayacak.

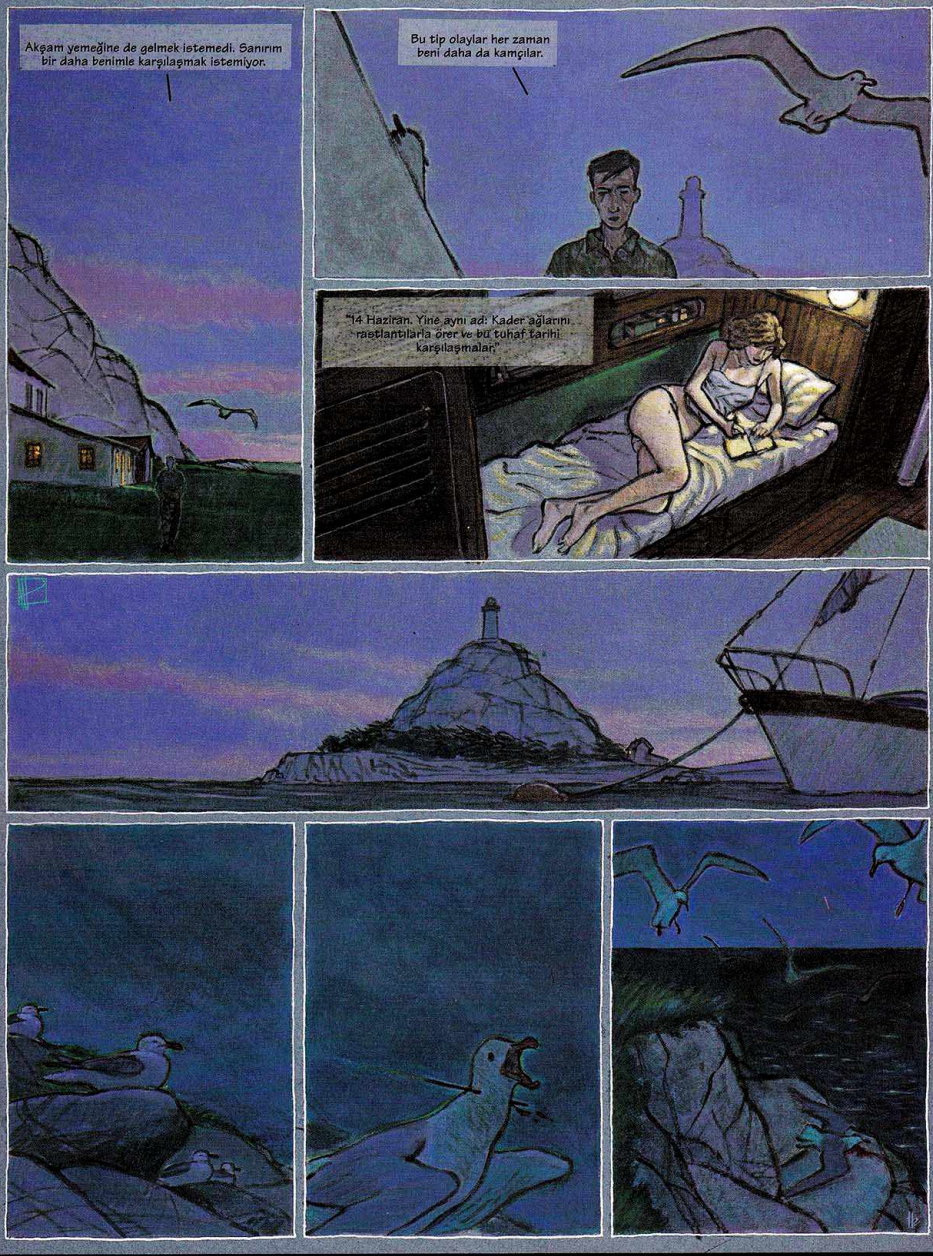
Akşam yemeğine de gelmek istemedi. Sanırım bir daha benimle karşılaşmak istemiyor.
Bu tip olaylar her zaman beni daha da kamçılar.
"14 Haziran. Yine aynı ad: Kader ağlarını rastlantılarla örer ve bu tuhaf tarihi karşılaşmaları."

Bölüm 3

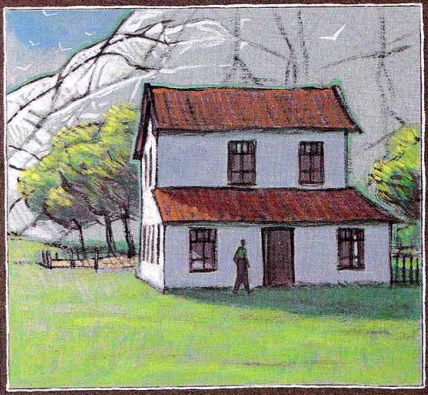

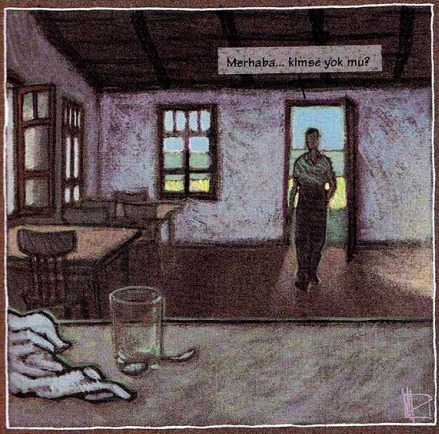
Merhaba... kimse yok mu?

İyi günler.
Merhaba, annen nerde biliyor musun?

İçerde.

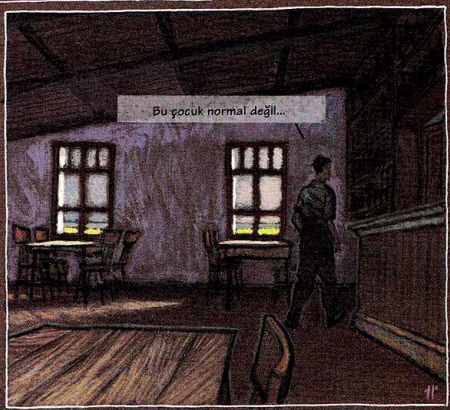
Bu çocuk normal değil...

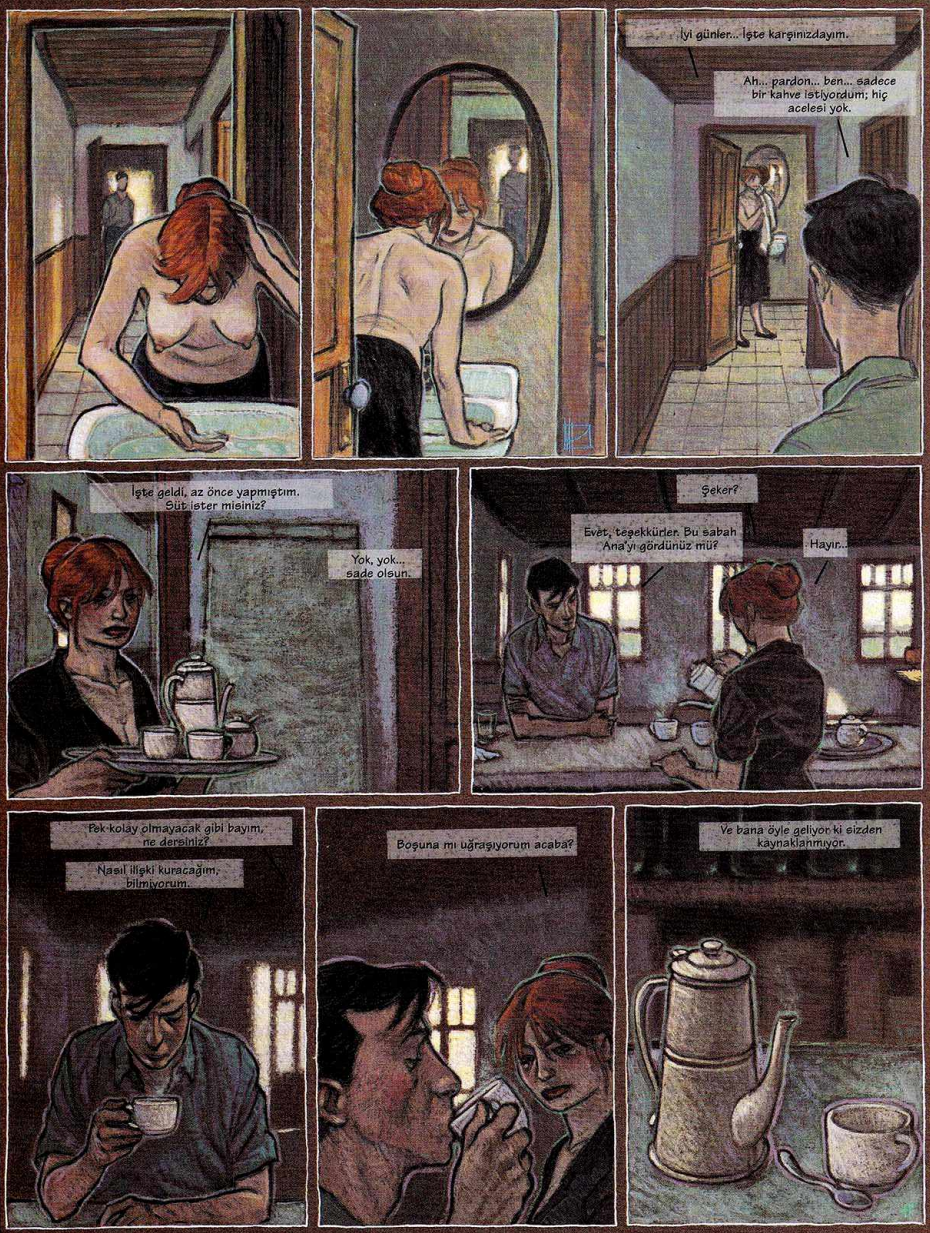
İyi günler... İşte karşınızdayım.
Ah... pardon... ben... sadece bir kahve istiyordum; hiç acelesi yok.
İşte geldi, az önce yapmıştım. Süt ister misiniz?
Yok, yok... sade olsun.
Şeker?
Evet, teşekkürler. Bu sabah Ana'yı gördünüz mü?
Hayır..
Pek kolay olmayacak gibi bayım, ne dersiniz?
Nasıl ilişki kuracağım, bilmiyorum.
Boşuna mı uğraşıyorum acaba?
Ve bana öyle geliyor ki sizden kaynaklanmıyor.

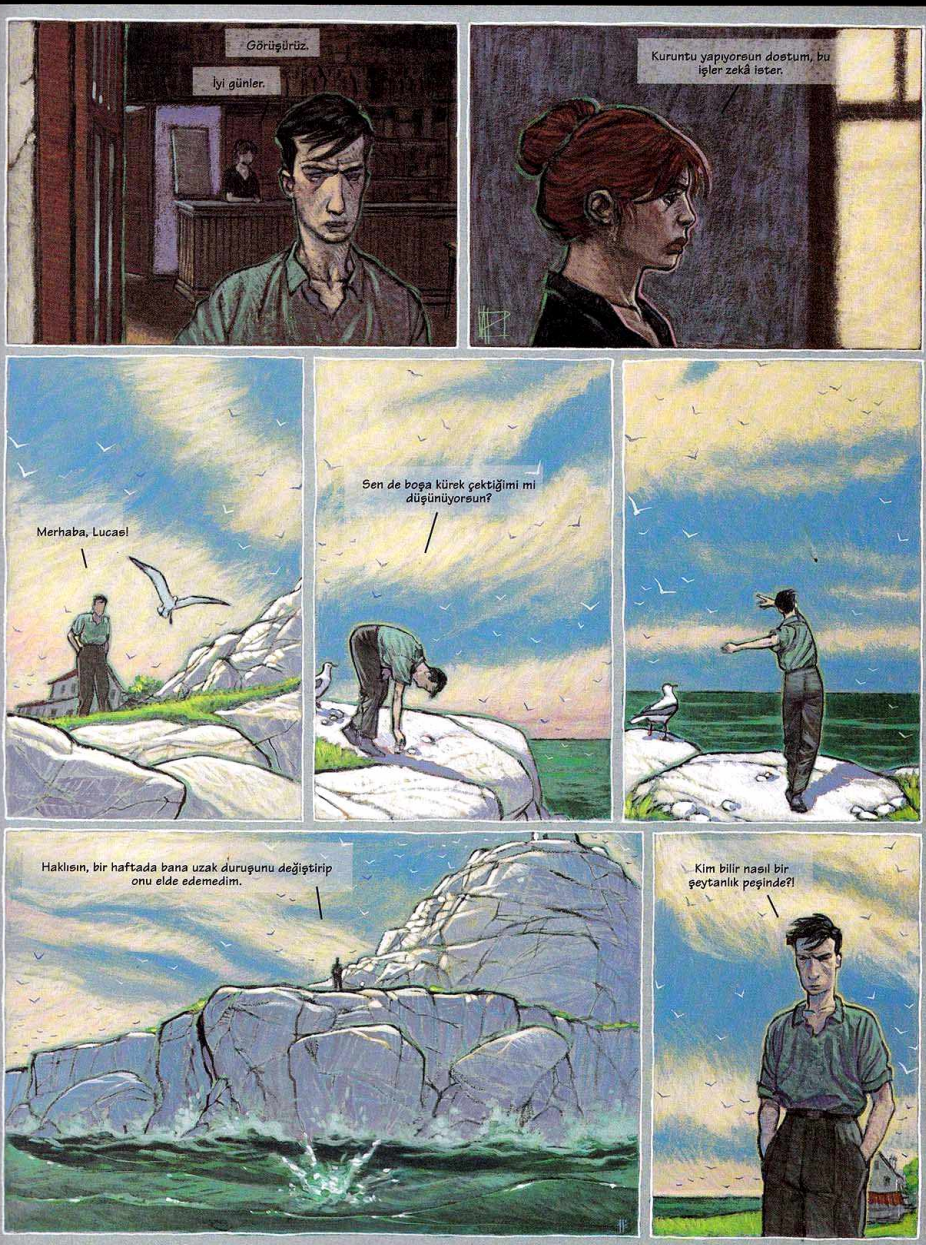
Görüşürüz.
İyi günler.
Kuruntu yapıyorsun dostum, bu işler zekâ ister.
Merhaba, Lucas!
Sen de boşa kürek çektiğimi mi düşünüyorsun?
Haklısın, bir haftada bana uzak duruşunu değiştirip onu elde edemedim.
Kim bilir nasıl bir şeytanlık peşinde?!

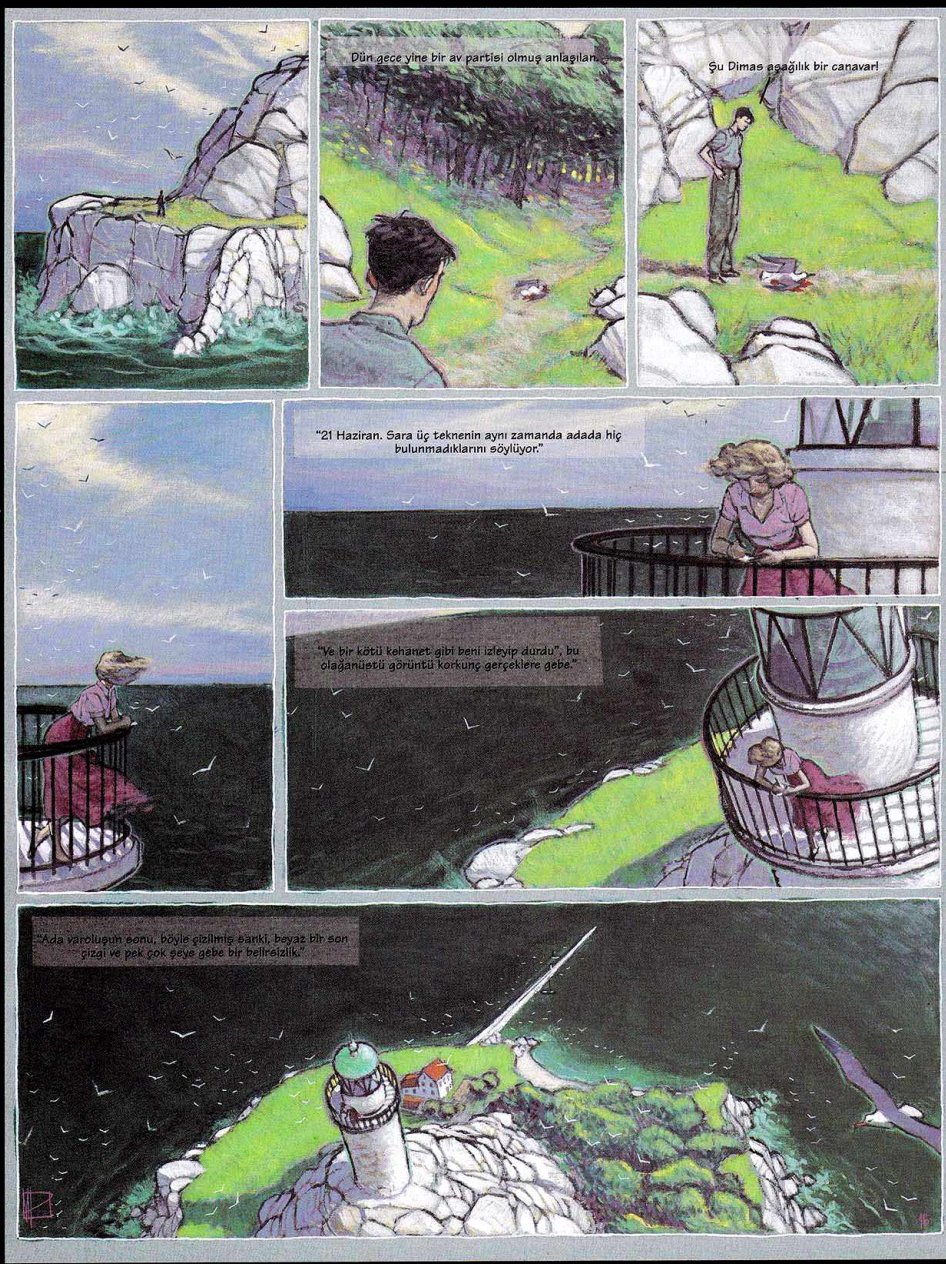
Dün gece yine bir av partisi olmuş anlaşılan.
Şu Dimas aşağılık bir canavar!
"21 Haziran. Sara üç teknenin aynı zamanda adada hiç bulunmadıklarını söylüyor."
"Ve bir kötü kehanet gibi beni izleyip duruo", bu olağanüstü görüntü korkunç gerçeklere gebe."
"Ada varoluşum sonu, böyle çizilmiş sanki, beyaz bir son çizgi ve pek çok şeye gebe bir belirsizlik."

"Ve böylece, dünya, bütün evren, okyanusun ortasında bu beyaz tebeşir işaretiyle ikiye bölünmüş olarak durur."

O geldiğinde, eğer Raul gitmemiş olursa, demirlemiş üç tekne olacak...

Ne zaman çekip gitmeyi düşünecek şu münasebetsiz komşu?

Hele, bakın kim geliyor...

Merhaba. Yemek yedin mi?

Hı?.. yok... henüz değil.

Mendireğin yanındaki yarın en ucuna gittin mi hiç?

Hayır.

Peki, eğer ortalıkta olursan, iki şey yapabiliriz; yemekle başlayalım, tamam.

Elbette!..

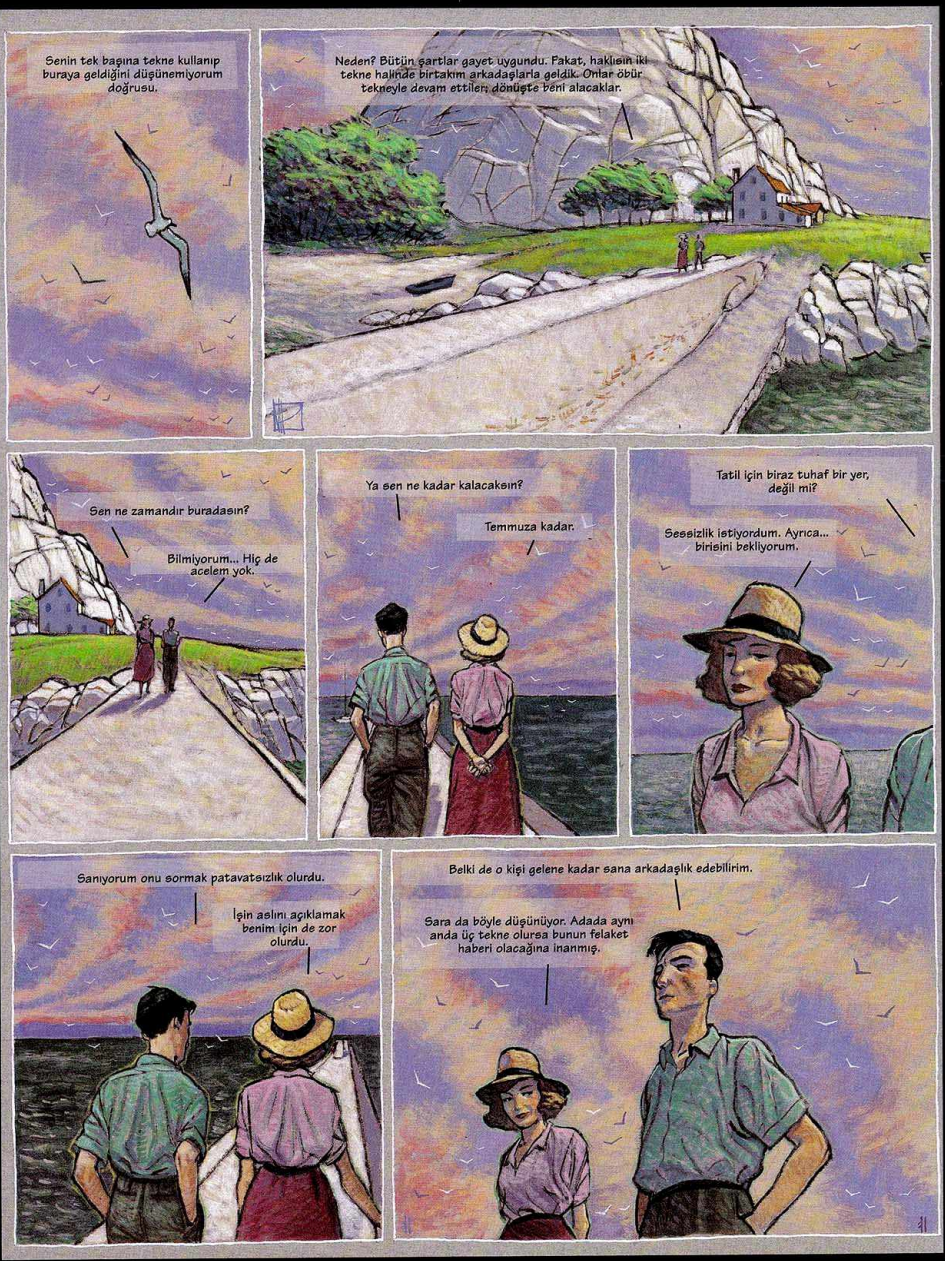
Senin tek başına tekne kullanıp buraya geldiğini düşünemiyorum doğrusu.
Neden? Bütün şartlar gayet uygundu. Fakat, haklısın iki tekne halinde birtakım arkadaşlarla geldik. Onlar öbür tekneyle devam ettiler; dönüşte beni alacaklar.
Sen ne zamandır buradasın?
Bilmiyorum... Hiç de acelem yok.
Ya sen ne kadar kalacaksın?
Temmuza kadar.
Tatil için biraz tuhaf bir yer, değil mi?
Sessizlik istiyordum. Ayrıca... birisini bekliyorum.
Sanıyorum onu sormak patavatsızlık olurdu.
İşin aslını açıklamak benim için de zor olurdu.
Belki de o kişi gelene kadar sana arkadaşlık edebilirim.
Sara da böyle düşünüyor. Adada aynı anda üç tekne olursa bunun felaket haberi olacağına inanmış.

Kehanetlere inanmam ve ayrıca Sara'nın fikri de beni hiç ilgilendirmiyor.

Bu adayı tanımadan önce kimsenin inanmadığı şeylere inanmaya hazırdım. Kehanetlere mesela.

Burada gerçek görüntülerin ardında garip bir ruh olduğunu söylüyordu, maddi olmayan bir şeyler. Biz adada yabancılarız, burayı anlayamayız. Ancak içimize doğan şeyleri sezebiliriz.

Senin de geçen gün söylediğin gibi: Işıksız bir fener, görkemli bir yar ve boş, müşterisiz bir han...

Bütün bunlar gereksiz bir saçmalık gibi geliyor bana. Bu açık varoluş için başka bir kanıt da gerekmez.

Belki bu adanın bir sonu yok ve bu da onun özelliği.

Bir şeyler karalamayı seviyorsun. Sana içtenlikle buranın oldukça garip bir yer olduğunu söylemek isterim.

Bu listeye, uygunsuz bir şeyler olduğunu da eklemeliyiz. Geldiğimden beri Sara ne zaman servis yapsa soruyorum ve o hiç karşılık vermiyor. Bu çalan düdükler de neyin nesi?

Çıkardıkları ses hüzün veriyor bana... Kederleniyorum.
Haklısın, çünkü ince tınılar.
Müzikten anlar mısın?
Çocukluğumda çalışmıştım.
Bu rüzgâr daha önce kimsenin saçlarına dokunmadı. Hissediyor musun?
Gittikçe artıyor. Artık dönmeliyiz.
Evet, belki daha iyi olacak.

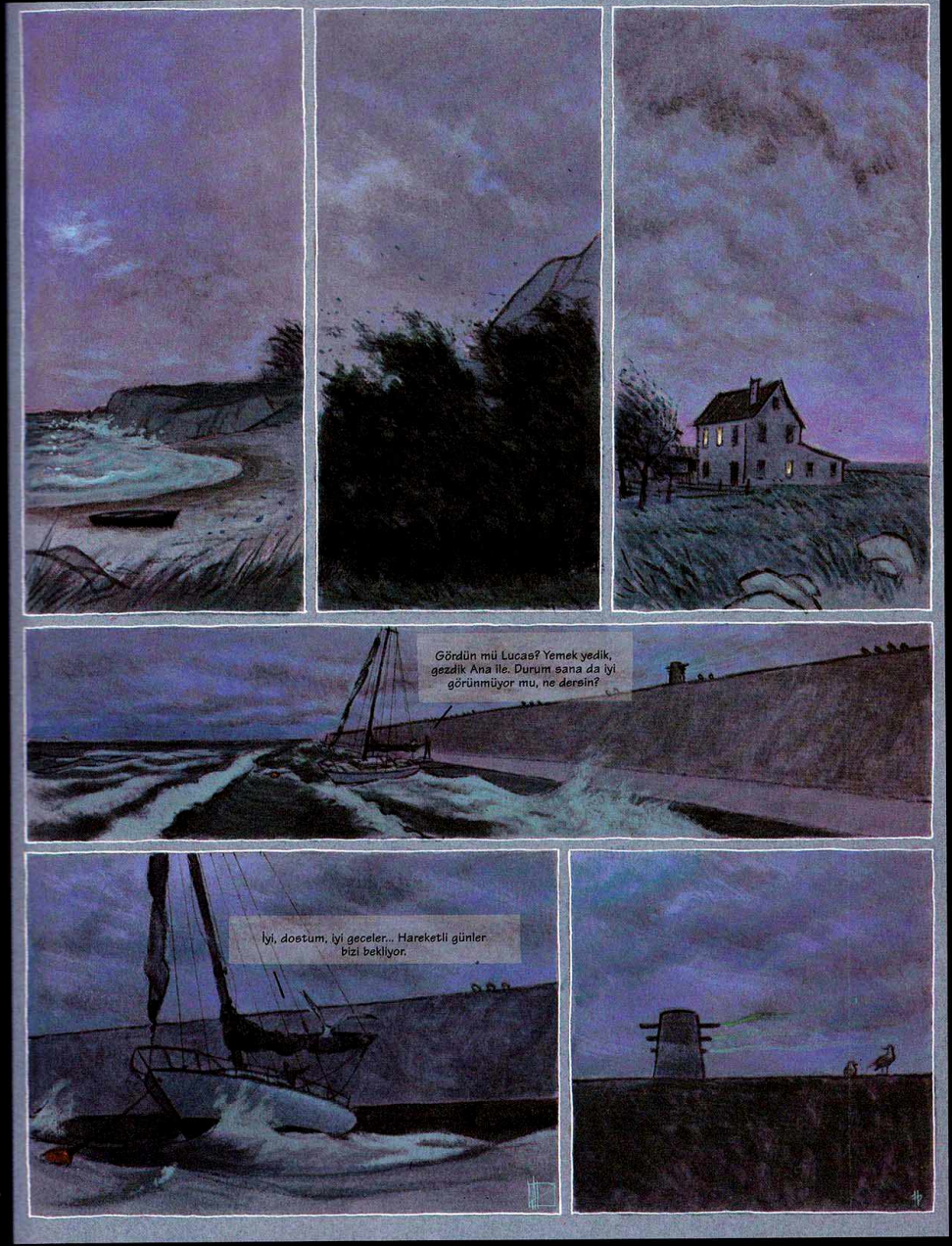
Gördün mü Lucas? Yemek yedik, gezdik Ana ile. Durum sana da iyi görünmüyor mu, ne dersin?
İyi, dostum, iyi geceler.. Hareketli günler bizi bekliyor.

"Fener, yar, Sara ve oğlu... Ayrı ayrı ele alındıklarında hepsi sıradan. Ama hep birlikte kaygı veriyorlar."

"Ada bir yapboz oyununun parçalarından biri, fakat mantıklı bir kurguya dayanmıyor."

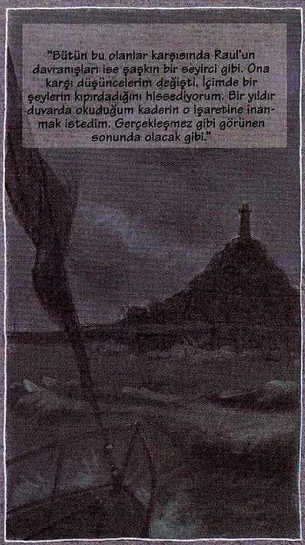
"Bütün bu olanlar karşısında Raul'un davranışları ise şaşkın bir seyirci gibi. Ona karşı düşüncelerim değişti. İçimde bir şeylerin kıpırdadığını hissediyorum. Bir yıldır duvarda okuduğum kaderin o işaretine inanmak istedim. Gerçekleşmez gibi görünen sonunda olacak gibi."

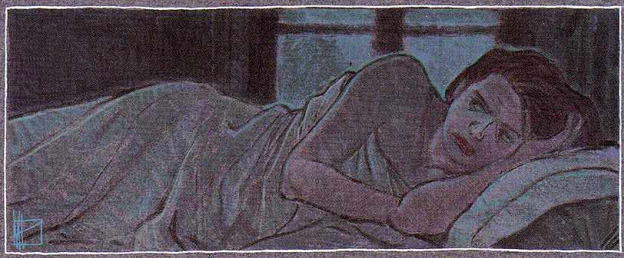

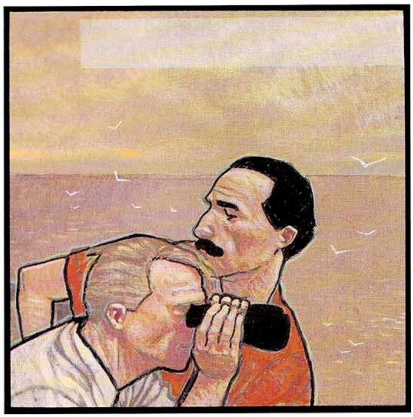

Bölüm 4

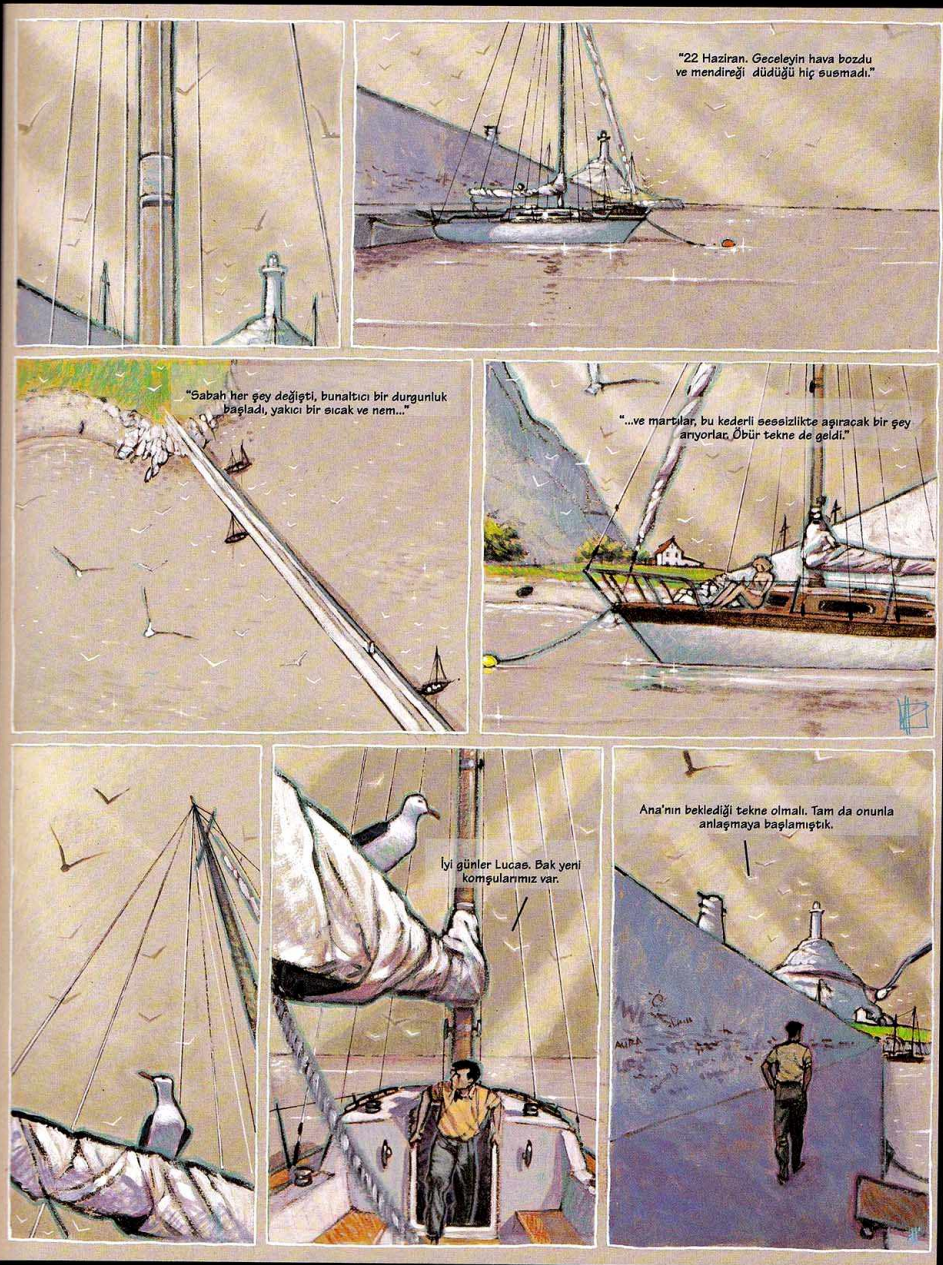
"22 Haziran. Geceleyin hava bozdu ve mendireği dövdüğü hiç susmadı."
"Sabah her şey değişti, bunaltıcı bir durgunluk başladı, yakıcı bir sıcak ve nem..."
"...ve martılar, bu kederli sessizlikte aşıracak bir şey arıyorlar. Öbür tekne de geldi."
İyi günler Lucas. Bak yeni komşularımız var.
Ana'nın beklediği tekne olmalı. Tam da onunla anlaşmaya başlamıştık.

Selam.
İyi günler.
Ana'nın beklediği tekne bu mu sence?
Sanmam onu sormadılar.
Güzel, belki o kadar kötü bir gün olmayacak. Fırtına esnasında, tasarladığım işleri bitirmemin tam sırasıdır.
Dikkatli ol Raul.
Dikkat mi? O neden?
Yarda üç tekne var ve hep bir şeyler olur bu durumda.
Ay şu senin üç belalı tekne masalın! Ben böyle şeylere inanmam Sara.

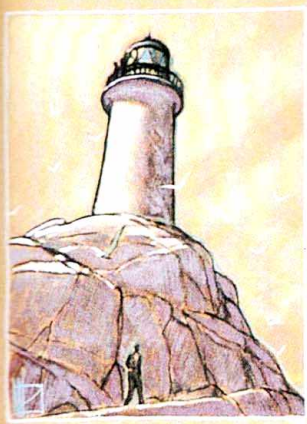

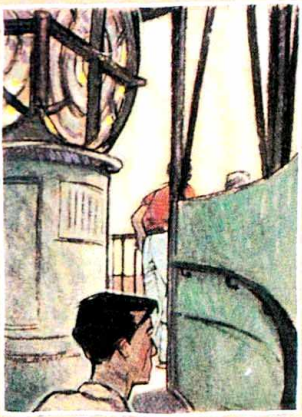

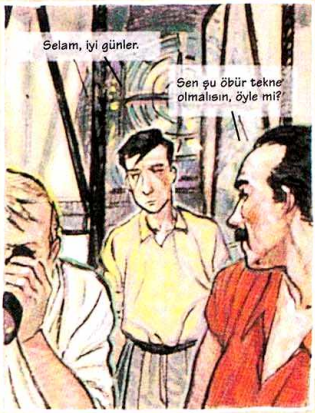
Selam, iyi günler.
Sen şu öbür tekne olmalısın, öyle mi?

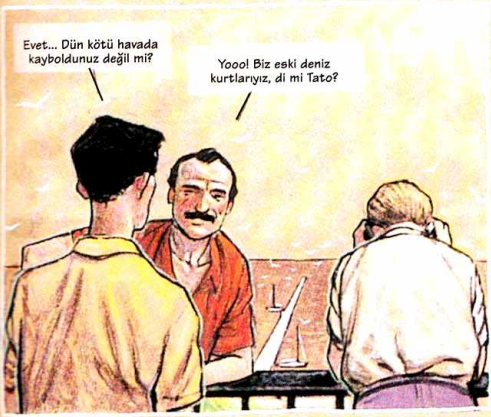
Evet... Dün kötü havada kayboldunuz değil mi?
Yooo! Biz eski deniz kurtlarıyız, di mi Tato?

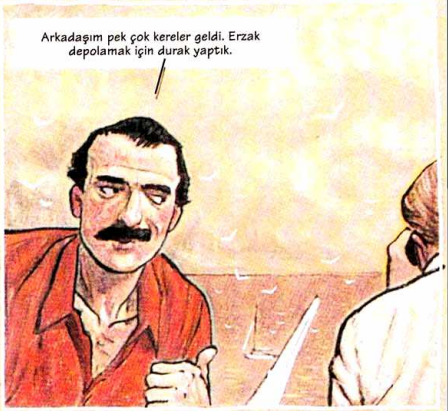
Arkadaşım pek çok kereler geldi. Erzak depolamak için durak yaptık.

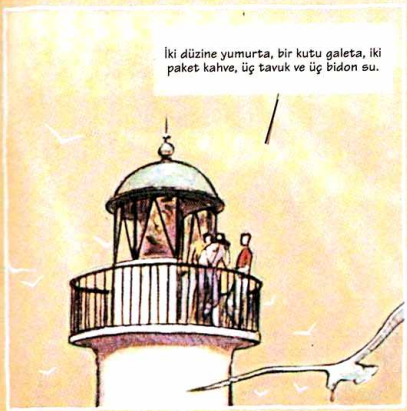
İki düzine yumurta, bir kutu galeta, iki paket kahve, üç tavuk ve üç bidon su.

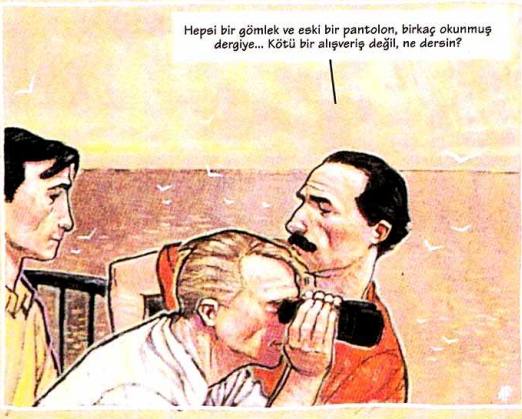
Hepsi bir gömlek ve eski bir pantolon, birkaç okunmuş dergiye... Kötü bir alışveriş değil, ne dersin?

Çocuk da iki dürbün istiyordu. Goril görünüşüne rağmen pek uyanık.
Sadece senin için iki dişiyle işin iş burda, hı?
Hangisi daha kıyak? Bize bir fikir verebilirsin.
Öbür teknedeki sarışının memeleri bizi bekliyor; bir lokmalıklar, fakat ağzı sulandırıyorlar.
Şu zarif manzaradan iş veriyor gibi görünüyor ne dersin? Ha, ha, ha...
Bakmak ister misin? Sanırım şimdiye kadar onların tadına bakmış olmalısın, öyle değil mi?
Onlardan hiçbirinin sizinle işi olacağını sanmam. Bana gelince, öbür teknedeki bayanı rahatsız etmemenizi öneririm size.
İyi günler.
Ha! Ha! Ha!..
İnsan fazla olanı paylaşmasını bilmeli çocuğum. Bu kadar bencil olma.
Belki biraz terbiyesizlik ettik. Biz öyle aklımızdan geçenleri söyleriz, kötü bir niyetimiz yoktu.

Lokantacı hanımın çocuğu da kafayı seninkine takmış.
Ha! Ha! Ha!...
Şu iki zavallı herif ve dışardaki iki kadın bizi eğlendirecekler!
Merhaba, Raul!
Merhaba. Bu acelen nedir?
Öbür tekneden birini gördün mü?
Ah, o mu? Kaçar mı, fenerdeki konuşmalarına da bayıldım doğrusu. Çok ilginç bir zat.
Ben senin kadar onların kollarına atılmak için acele etmiyorum.
Senin hakkında ne düşündüklerini sorarsan, göğüslerin "bir lokmalık".

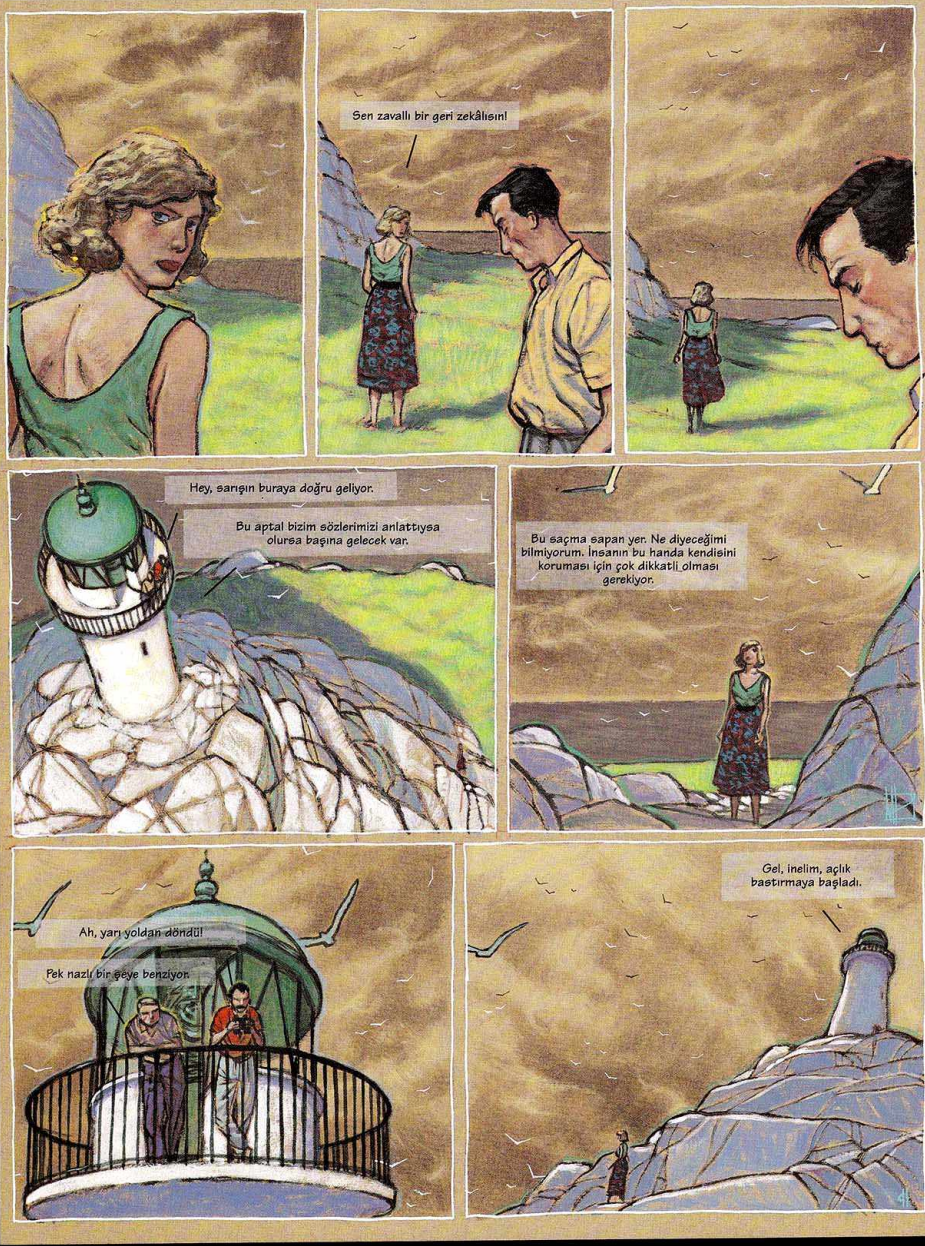
Sen zavallı bir geri zekâlısın!
Hey, sarışın buraya doğru geliyor.
Bu aptal bizim sözlerimizi anlattıysa olursa başına gelecek var.
Bu saçma sapan yer. Ne diyeceğimi bilmiyorum. İnsanın bu handa kendisini koruması için çok dikkatli olması gerekiyor.
Ah, yarı yoldan döndü!
Pek nazlı bir şeye benziyor.
Gel, inelim, açlık bastırmaya başladı.

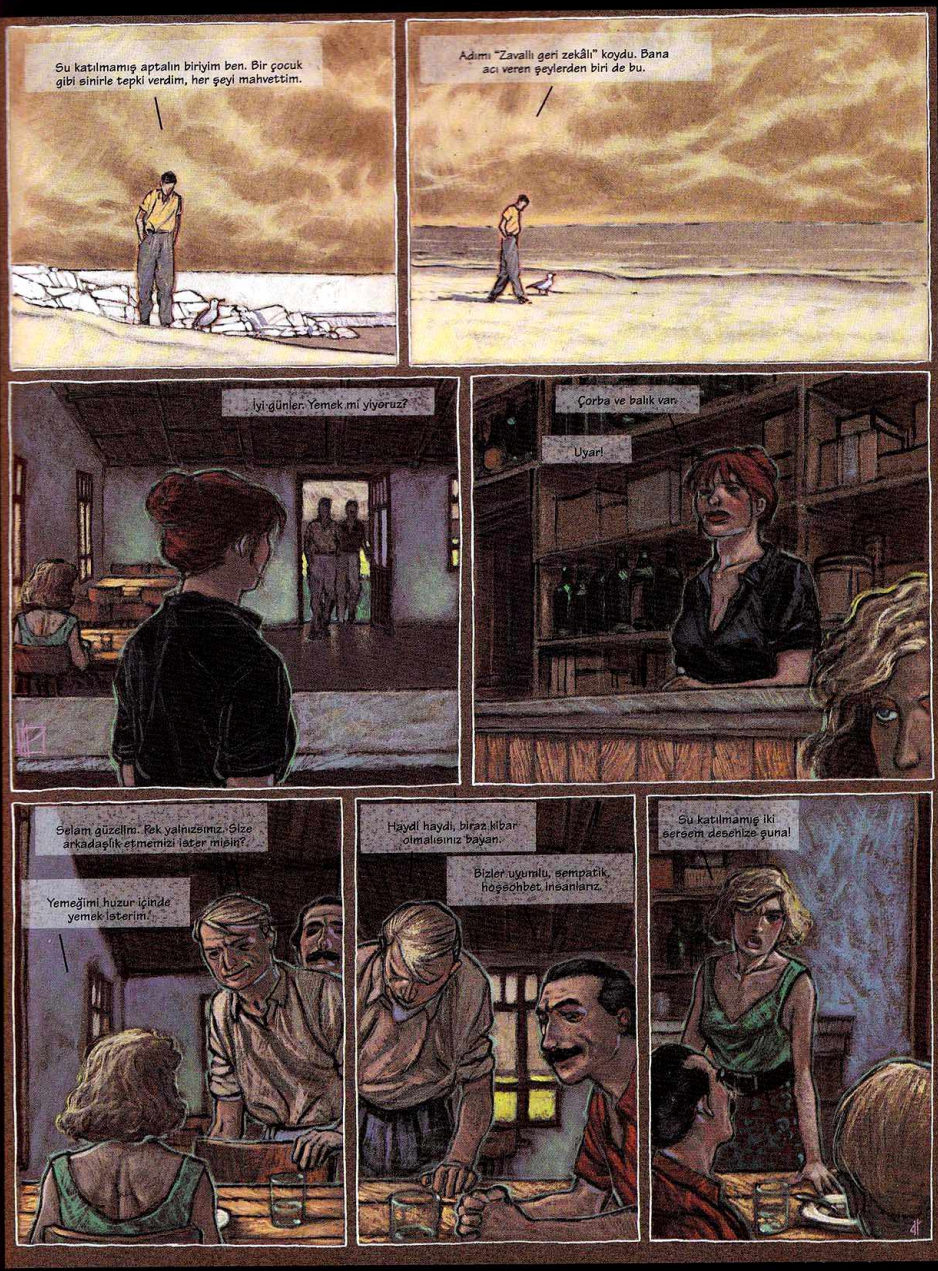
Su katılmamış aptalın biriyim ben. Bir çocuk gibi sinirle tepki verdim, her şeyi mahvettim.
Adımı "Zavallı geri zekâlı" koydu. Bana acı veren şeylerden biri de bu.
İyi günler. Yemek mi yiyoruz?
Çorba ve balık var.
Uyar!
Selam güzelim. Tek yalnızsınız. Size arkadaşlık etmemizi ister misin?
Yemeğimi huzur içinde yemek isterim.
Haydi haydi, biraz kibar olmalısınız bayan.
Bizler uyumlu, sempatik, hoşsohbet insanlarız.
Su katılmamış iki sersem desenize şuna!

Hava atıyor.
Sana söyledim. Yalvarmamızı istiyor.
Ona daha uyumlu olmayı öğreteçek biri çıkar.
Hey sen, kızıl saçlı, daha şarap getir!
Sen bu kadar huysuz değilsin, di mi?
Lütfen yapmayın.

Bir geri zekâlı ile olan arkadaşlığım sona erdi.
Ve bu kez de iki bulaşık tip. Hep aptallık.
Bugün bu sıcak, bir uykusuzluk belirtisi.
Ve şimdi şu sarışını ziyaret edelim.
Oldu!
Çok gerginim Lucas. Bir gece banyosu alayım, tıpkı gençliğimdeki gibi, belki gevşerim.
Hey, sarışın... hazırlan biz geldik!
Hu hu!

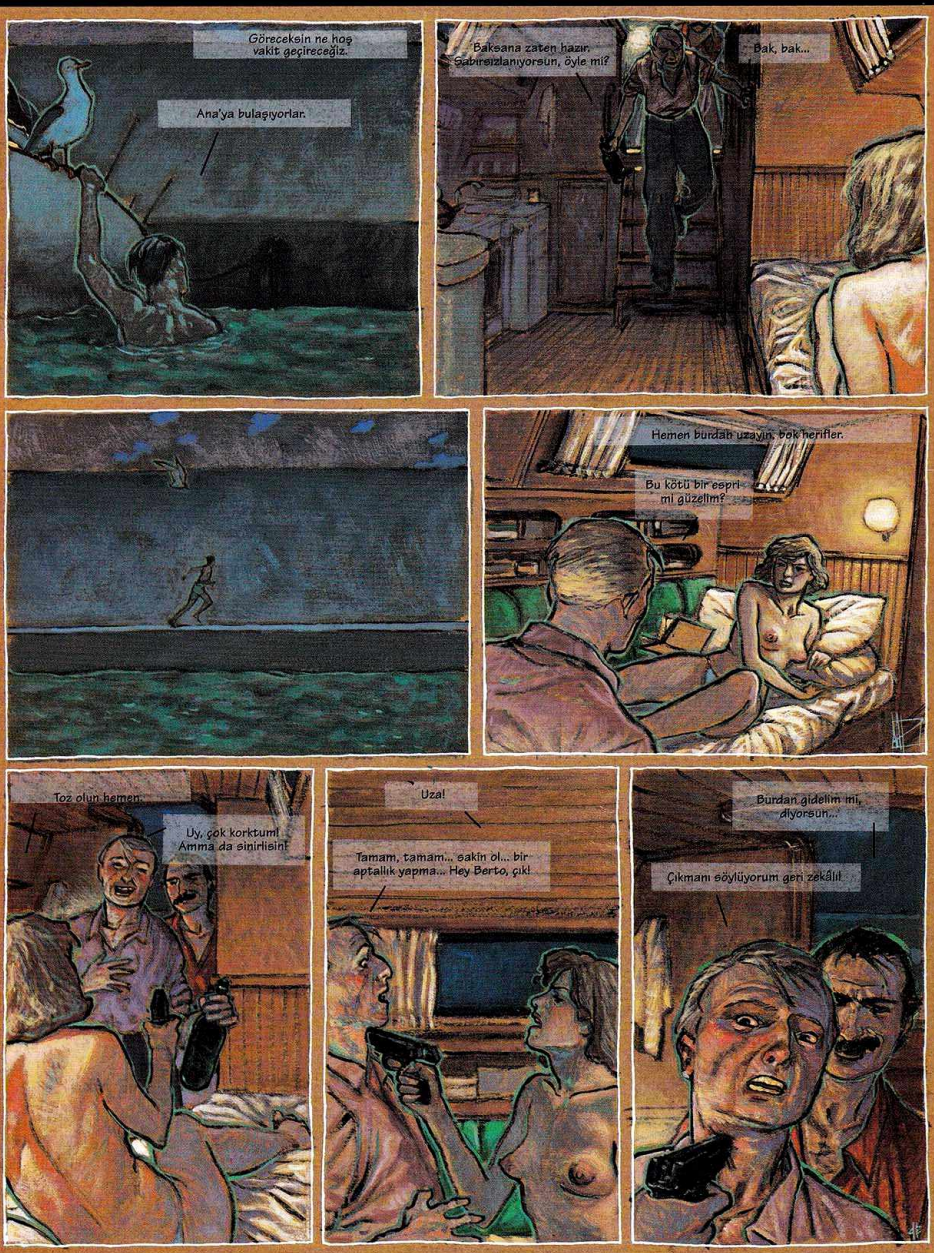
Göreceksin ne hoş vakit geçireceğiz.
Ana'ya bulaşıyorlar.
Bakeana zaten hazır. Sabırsızlanıyorsun, öyle mi?
Bak, bak...
Hemen burdan uzayın, bok herifler.
Bu kötü bir espri mi güzelim?
Toz olun hemen.
Uy, çok korktum! Amma da sinirlisin!
Uza!
Tamam, tamam... sakin ol... bir aptalık yapma... Hey Berto, çık!
Burdan gidelim mi, diyorsun...
Çıkmanı söylüyorum geri zekâlı!

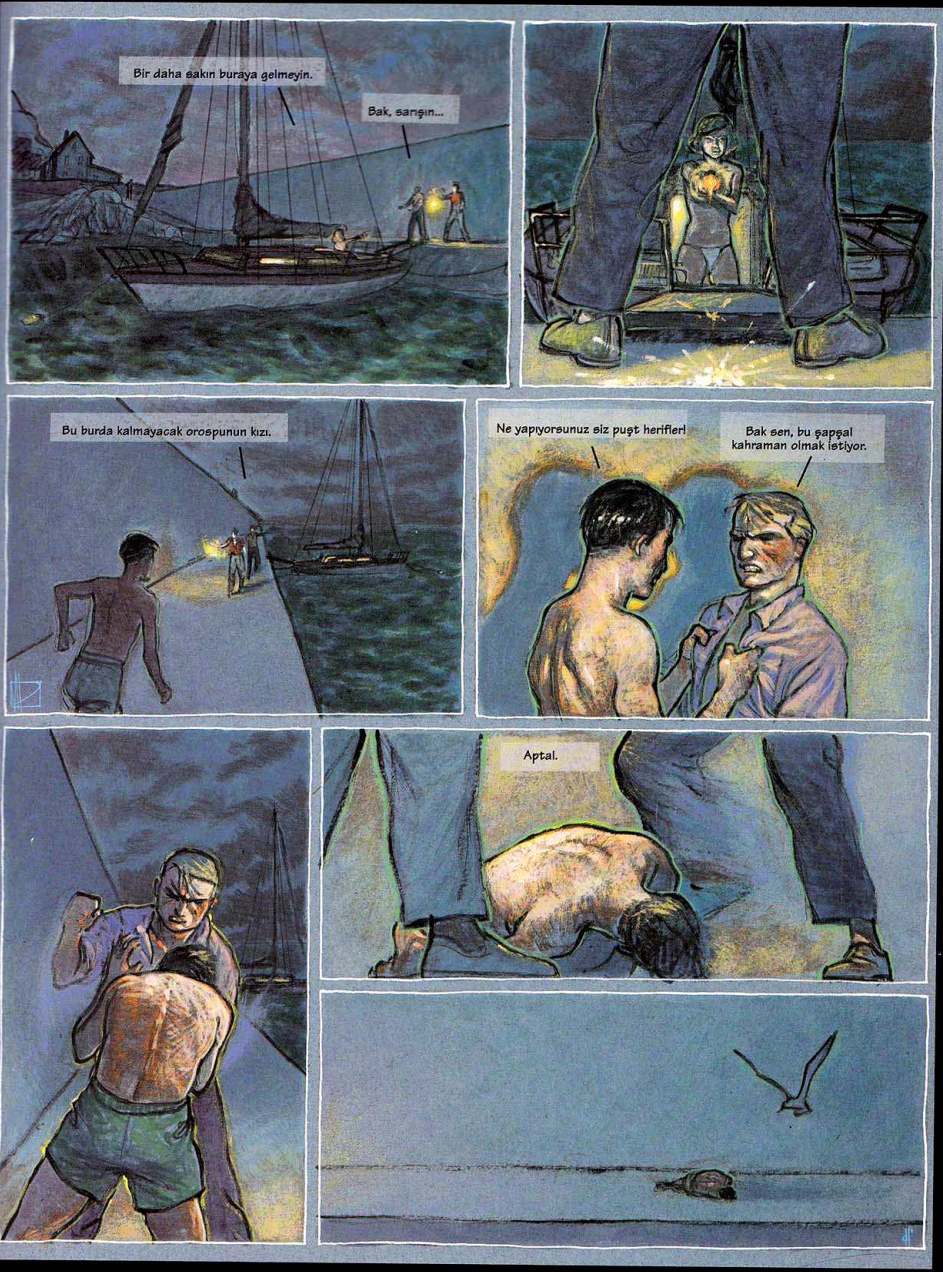
Bir daha sakın buraya gelmeyin.
Bak, sarışın...
Bu burda kalmayacak orospunun kızı.
Ne yapıyorsunuz siz puşt herifler!
Bak sen, bu şapşal kahraman olmak istiyor.
Aptal.

Ne oluyor? Birer el silah sesi duydum...
Hiç, hiç, kafanı takma sen.
Anal İyi misin?
Sen de yok ol, Raul! Ben iyiyim!
Ama...
Hadi, yok ol!
Kahretsin!
Bugünlük seninle idare edelim.
Hey, ne yapıyorsunuz?!
Bırakın beni.

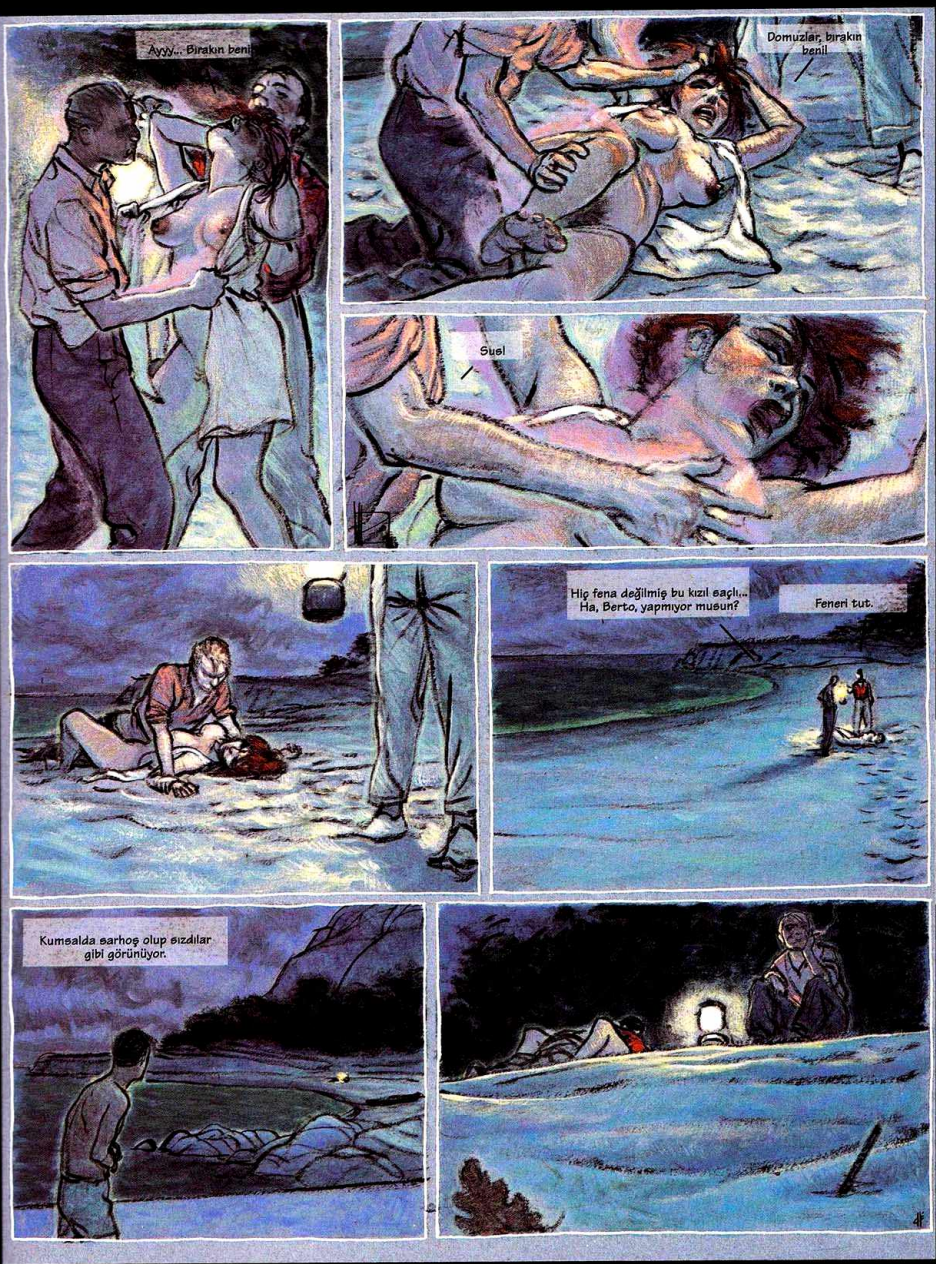
Ayyy... Bırakın beni!
Domuzlar, bırakın beni!
Susa!
Hiç fena değilmiş bu kızıl saçlı... Ha, Berto, yapmıyor musun?
Feneri tut.
Kumsalda sarhoş olup sızdılar gibi görünüyor.

Görüyor musun, kadın pamuk gibi yumuşadı.
Şimdi lokantadan bir çift şişe alalım... servisi kendimiz yaparız.
İyi düşünce! Ha! Ha! Ha!
Bilemezsin nasıl acıyor Lucas, darbelerden mi yoksa gurur kırıklığından mı?

Fenere çıkabiliriz.
İyicene kafayı buldun sen.

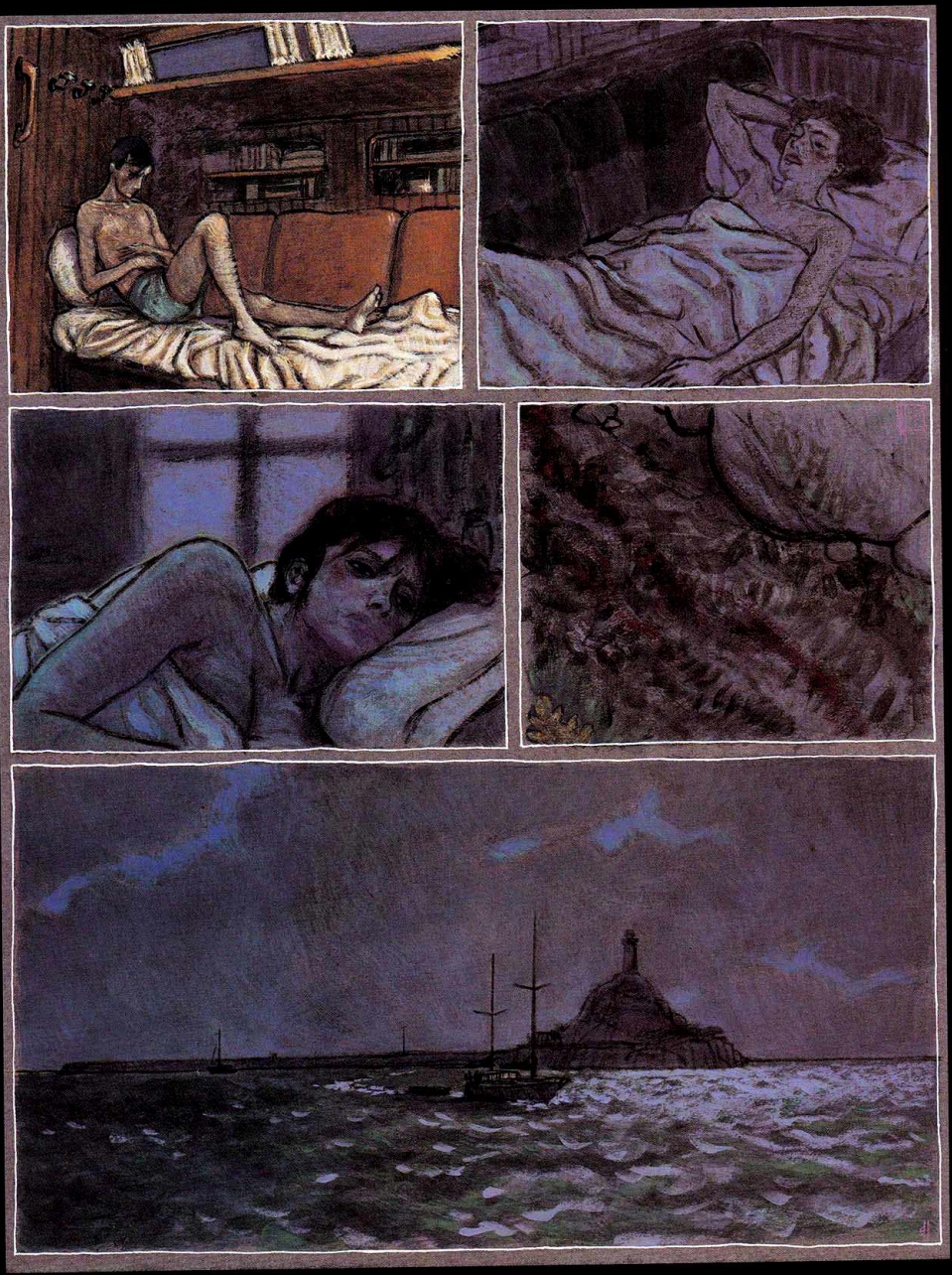

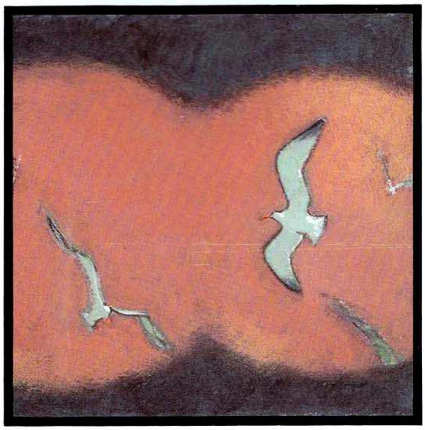

Bölüm 5

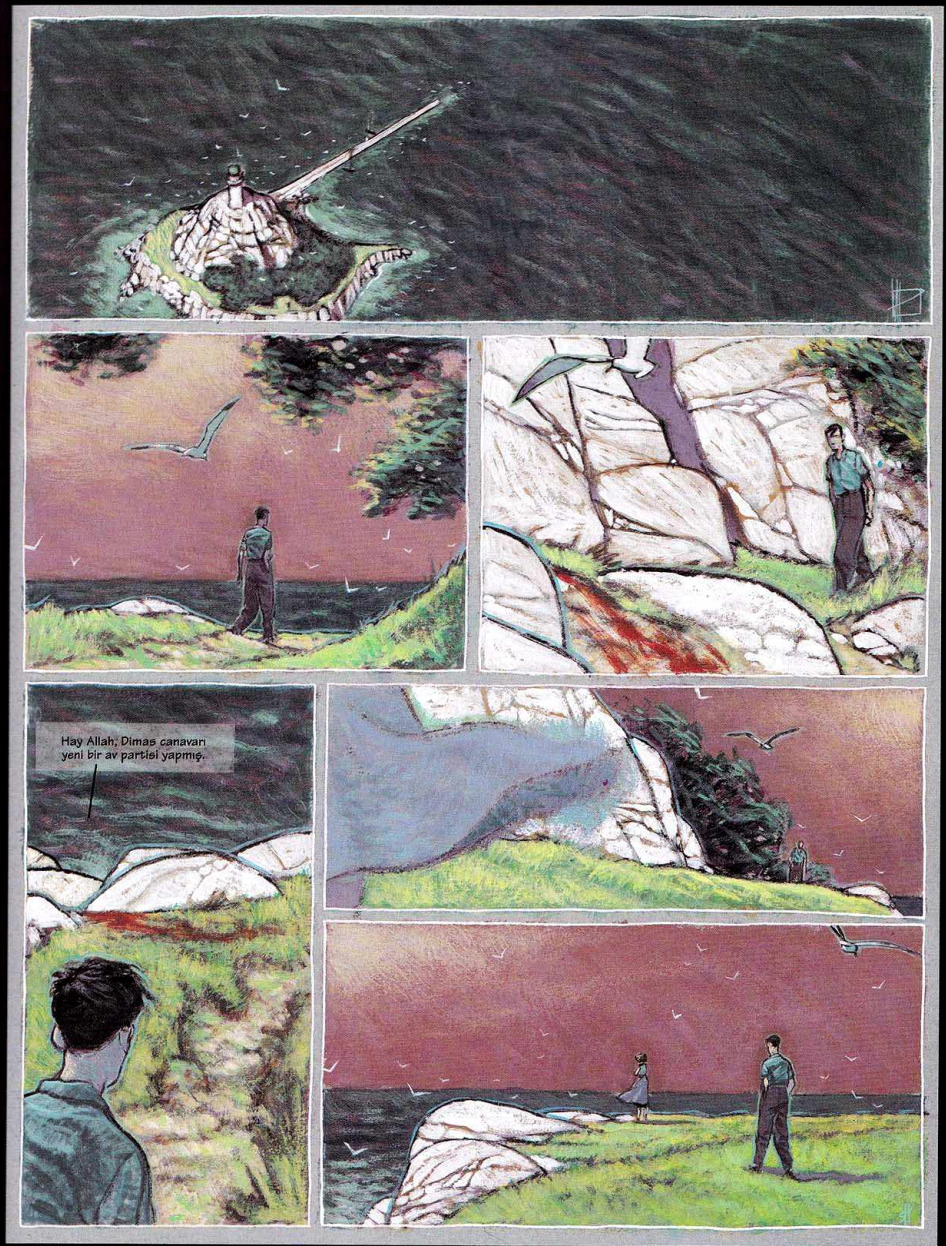
Hay Allah; Dimas canavarı yeni bir av partisi yapmış.

Selam, Ana... Nasılsın?
İyi.
Seni bütün gün hiç görmedim ve merak ettim. Yemekte de görünmedin.
Hiç iştahım yok.
O iki tip şafakta dönmüş olmalılar. Sabah çok erken kalktım, ortalıkta yoktular. Dün gece... tek başınaydın...
Ben başımın çaresine bakabilirim, teşekkürler.
Görüm. Birkaç yumruk yiyince aklım başıma geldi. Ana... ben...
Rahat bırak beni! Sana ne söylememi istiyorsun?!
Ana!..
Rahat bırak beni, dedim sana!
Kahretsin!

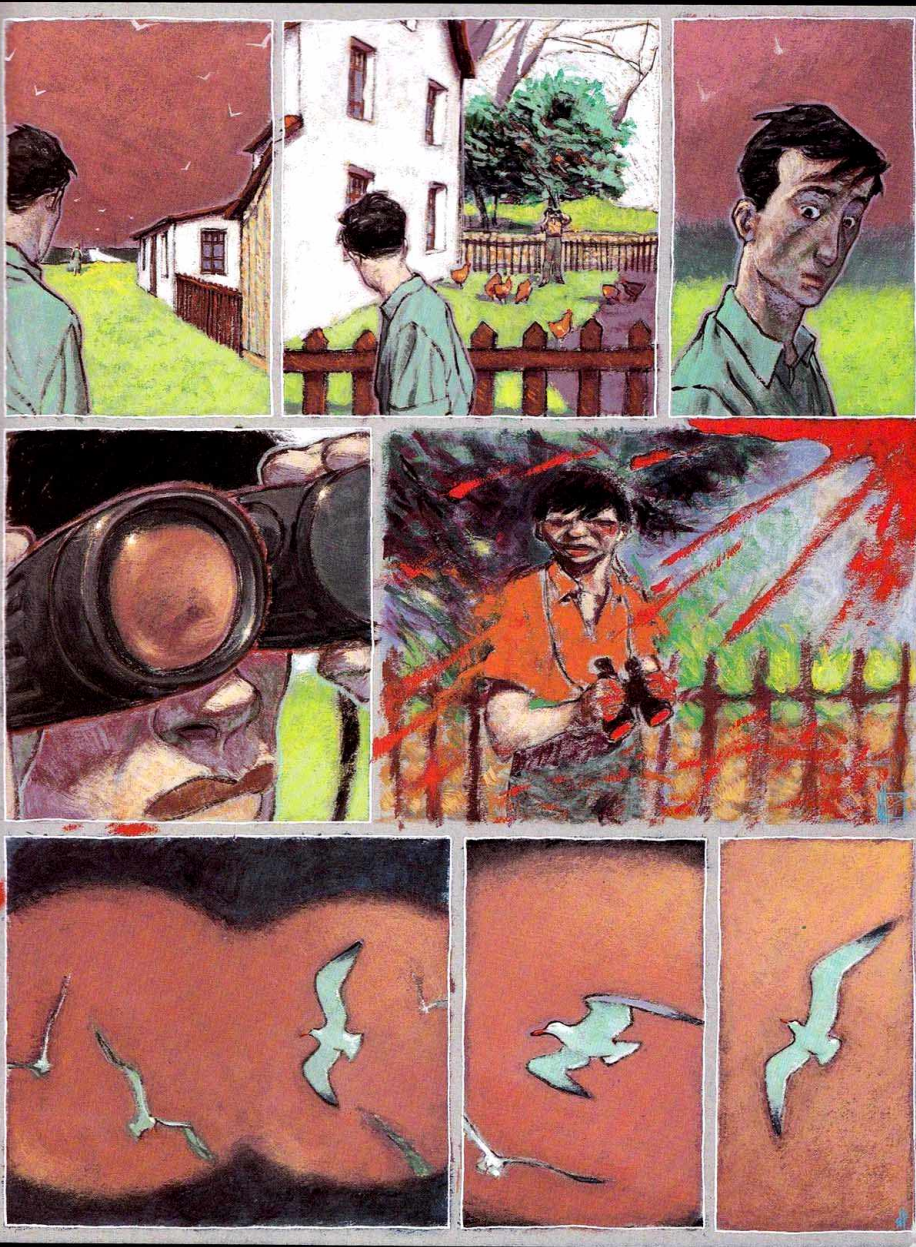

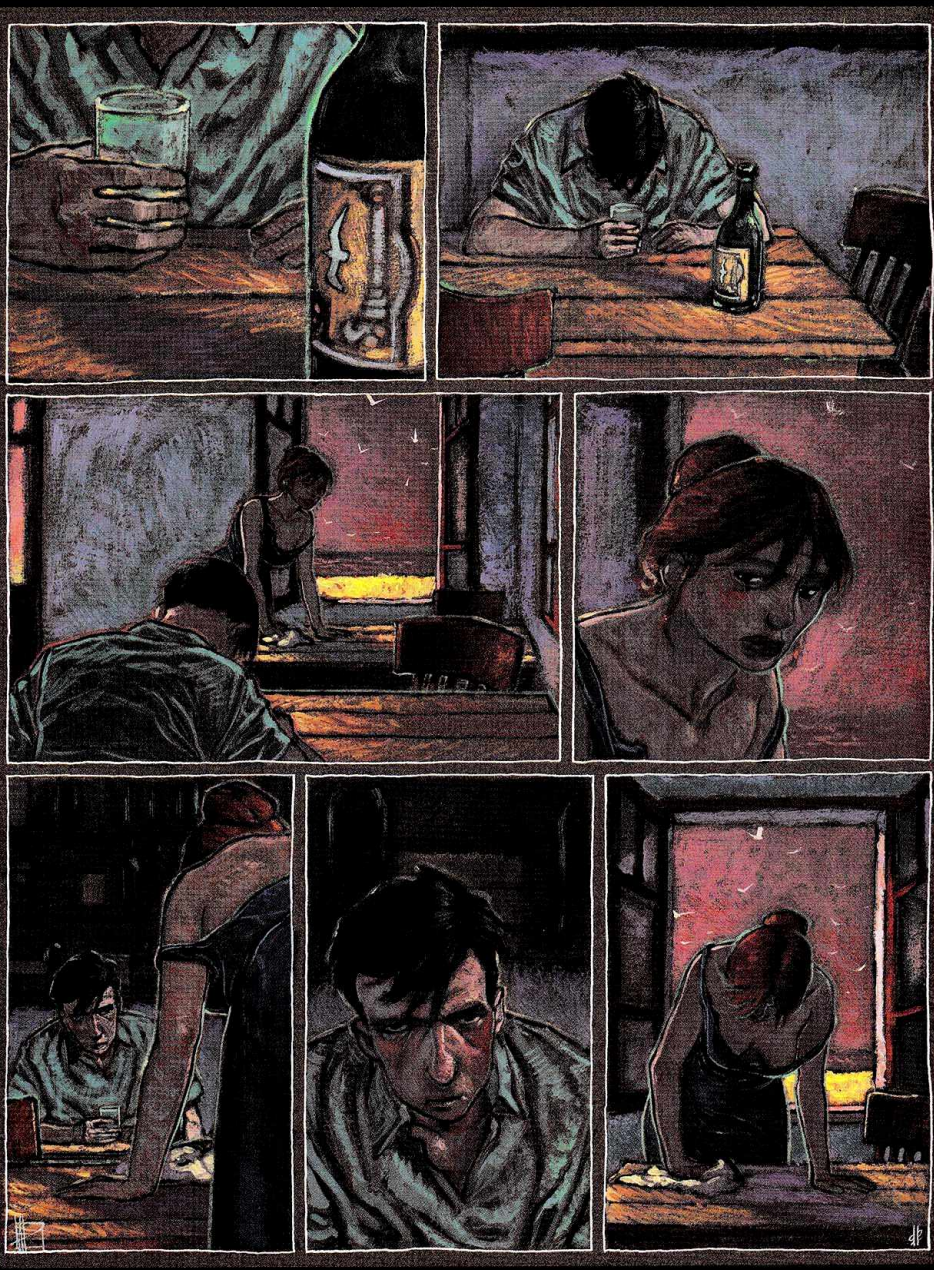

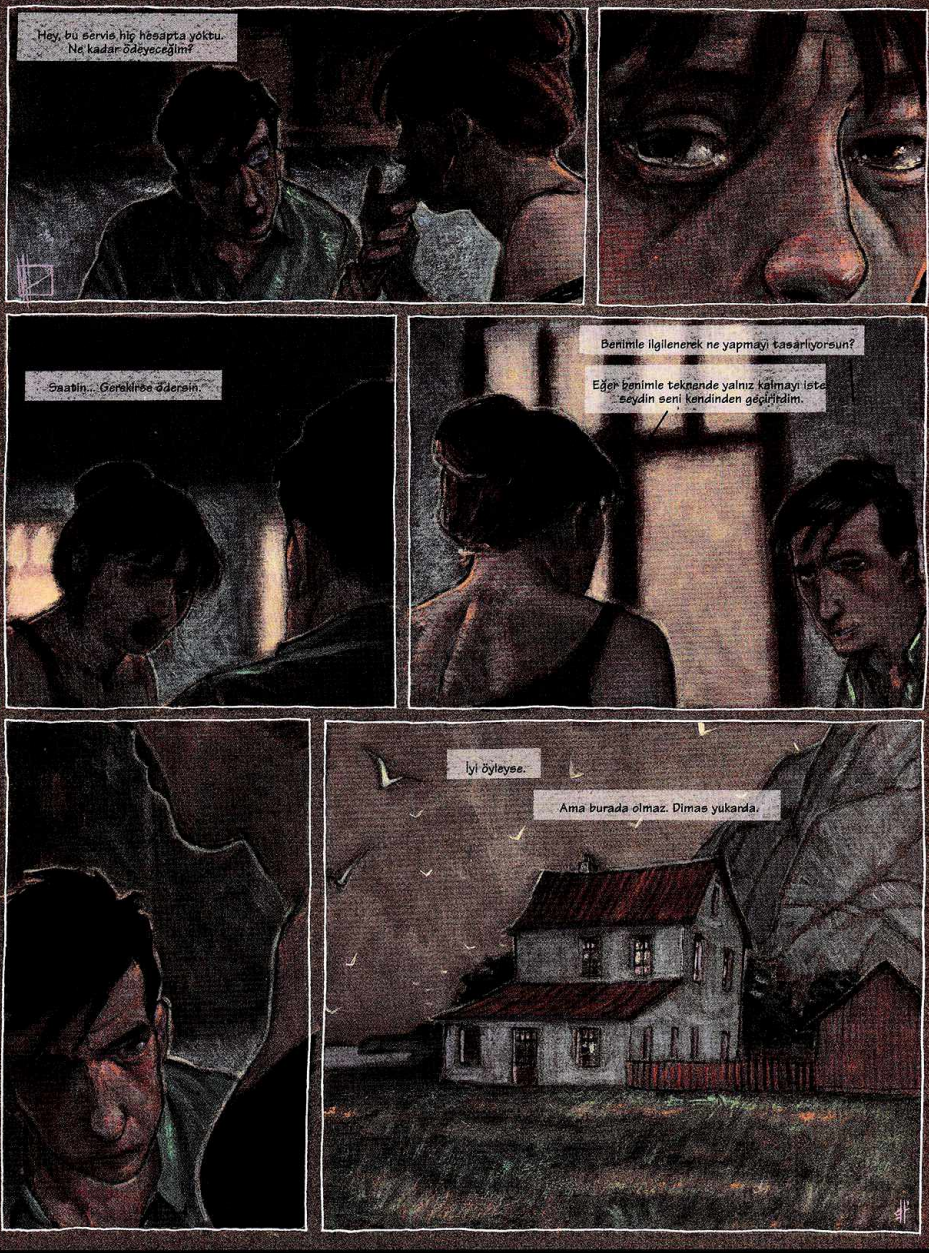
Hey, bu servis hiç hesapta yoktu. Ne kadar ödeyeceğim?
Saatin... Gerekirse ödersin.
Benimle ilgilenerek ne yapmayı tasarlıyorsun?
Eğer benimle teknende yalnız kalmayı istesaydin seni kendinden geçirirdim.
İyi öyleyse.
Ama burada olmaz. Dimas yukarda.

Ne zamandır biriyle beraber olmadın?
Bilmiyorum. Burada zamanı akılda tutmak zordur.
İyi, ne istiyorsun, ne yapalım?
Uff. Ne bileyim. Profesyonel olan sensin.
Affedersin... ben... biraz içtim de...

Kaprisli bir genç kız gibi davrandım. Aptallık etmeyip zaman öldürdüğüm bu adada tatilimi daha iyi geçirebilirdim.
Evet, sonunda, buraya düşmüş, iyi niyetli biri var ve ona karşı hatamı tamir edebilirim.
Kadeh tokuşturarak başlayabiliriz.
Baksana, öbür teknedekilerin başına bir şey geldi mi?
Berbat herifler... Domuzlar... Sarışın olanı buraya birkaç kez gelmişti. Bana tecavüz ettiler... Dimas da onları öldürdü.
Nee?! Ya... tekne?
Balık tuttuğu bir yerde batmış olmalı. Bilmiyorum.
Tanrım!... Neler söylüyorsun!
Konuşmayı bırakalım şimdi.

Raul!..
„Seni ziyarete geldim bir kadeh... Oh.. Ben..
Ana!
Ana! Beklel
Ana!
Ana!

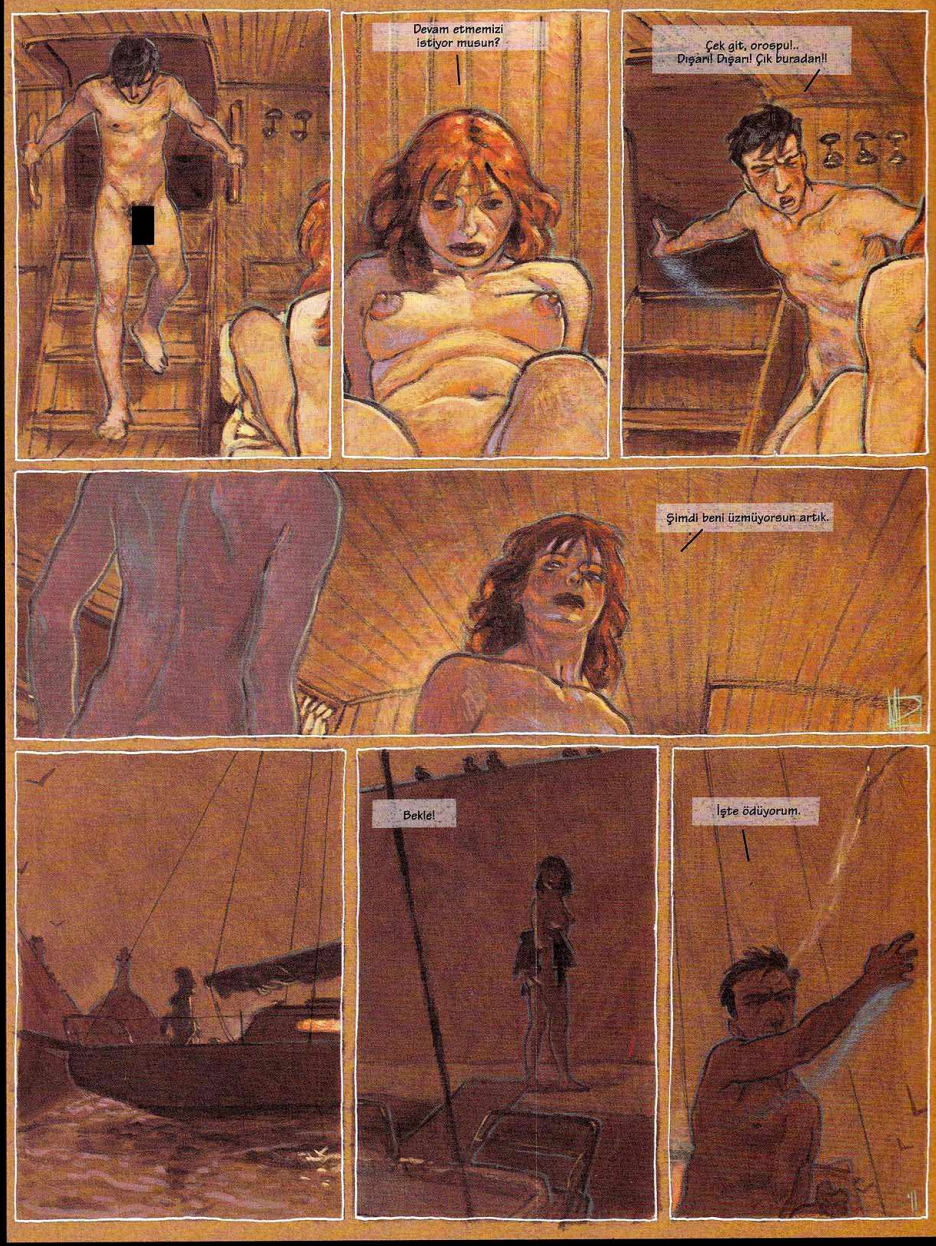
Devam etmemizi istiyor musun?
Çek git, orospu!.. Dışarı! Dışarı! Çık buradan!!
Şimdi beni üzmüyorsun artık.
Bekle!
İşte ödüyorum.

"Üzerinde insanlardan kaçan bir ihtiyara yoldaşlık eden kertenkele ve martıların gezindiği sefil bir adacığın planını yaptık. Ketum ve yaban bir tip ve kaba saba kötü giyimli bir erkek çocuğu. Bunca zorluğun çekilmesi sonucunda akraba olmuş biri. Yaşadıkları ev, ada, ayrıksı bir fener oradaki tek tepeciği taçlandıran, bakımsız ve kirli, içine acımış zeytinyağı kokusu sinmiş, bize sundukları yemekte de olan koku, barınma için alınan para da çok komikti, yine de biz akşam yemeği ve uyumak için teknemizi tercih ettik.

O gece Sandra şampanya içmek istiyorum diye tutturmuştu. Beşinci kadehten sonra, sarhoş olup sızmadan önce her şey gözüne şahane görünmeye başlamıştı. Fenere tırmanmaya kalktı. Martin reddetti. Ben gözlerinde uçurumların kehanetiyle açtığı o pırıltıyı gördüm."

(Parça, Arzu'nun Işığı, Armand Silas'tan, 1988.)

Bunlar Silas'ın kendi sözleri, "Arzu'nun Işığı", onun ikinci erotik romanı, yaşamöyküsel özellikler içeriyor. Eğer kitabı oluşturan başlıca konu bu olacaksa -hastalıklı-, o zaman okur onun ödül almaktan başka bir marifeti olmadığını görecektir.

("Arzu'nun Işığı" için yazılmış bir değerlendirmeden parça, A. Casas, Kenar Notları, no: 135, Ekim 1988.)

Bölüm 6

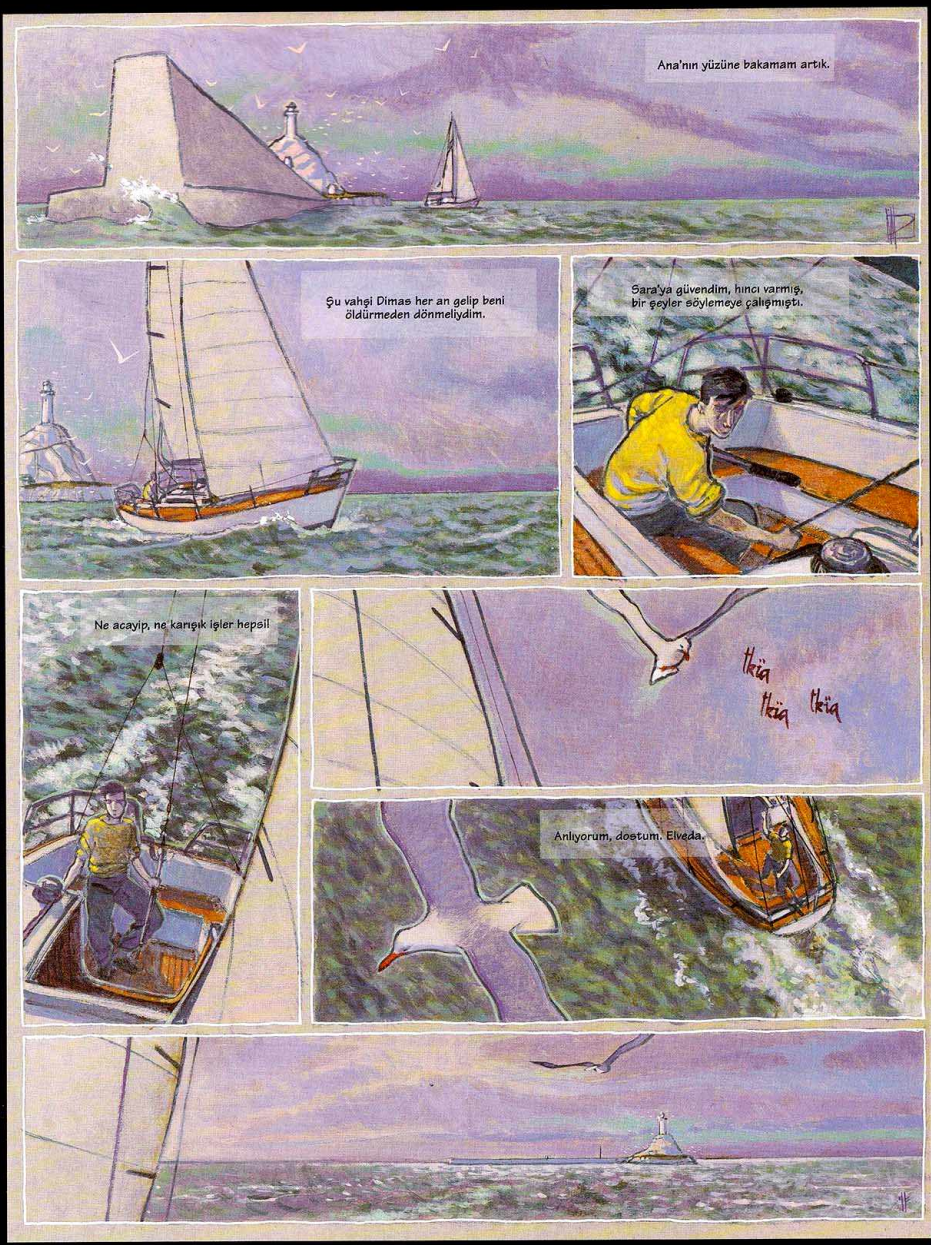
Ana'nın yüzüne bakamam artık.
Şu vahşi Dimas her an gelip beni öldürmeden dönmeliydim.
Sara'ya güvendim, hınzır varmış, bir şeyler söylemeye çalışmıştı.
Ne acayip, ne karışık işler hepsi!
Hıçç
Hıçç
Hıçç
Anlıyorum, dostum. Elveda.

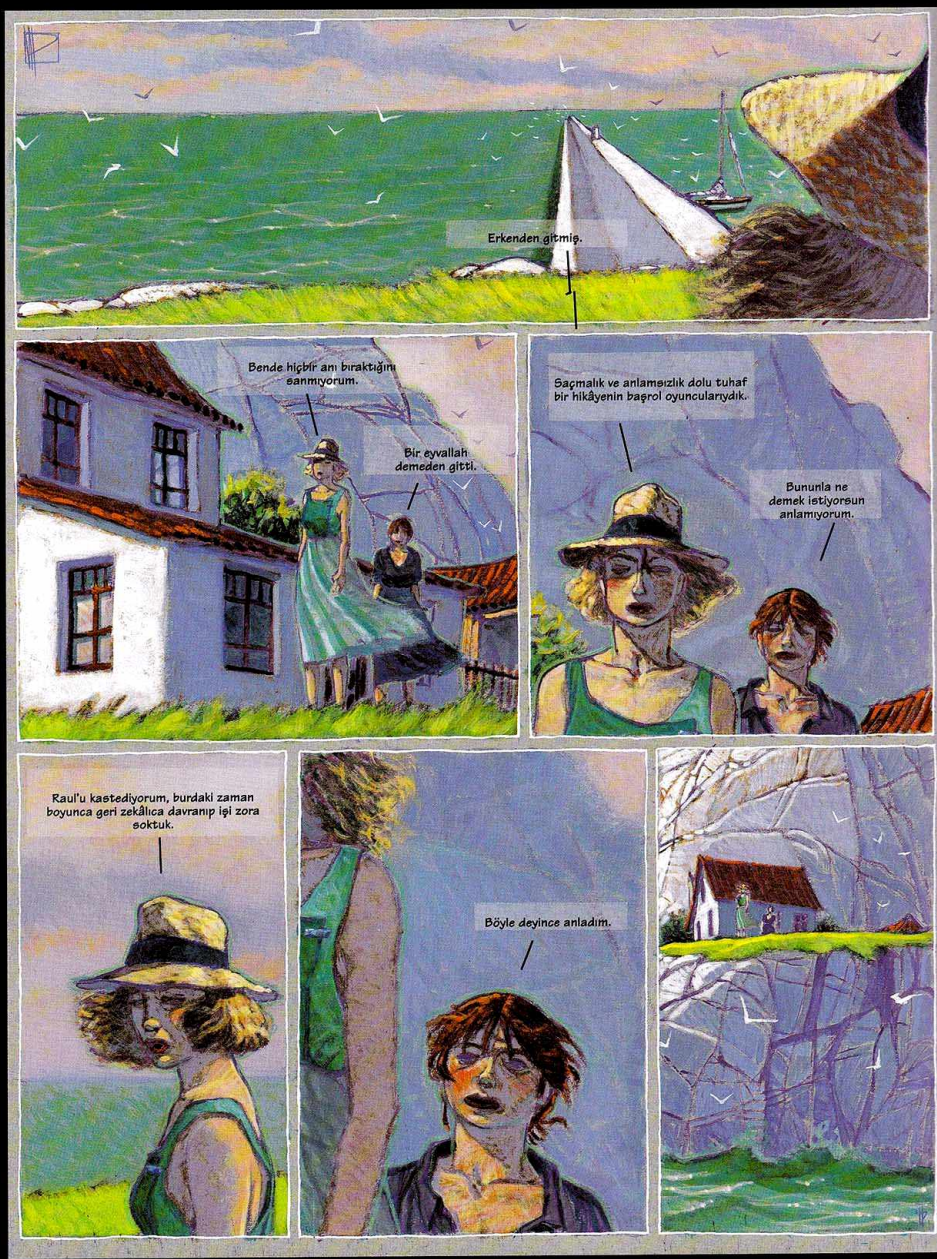
Erkenden gitmiş.
Bende hiçbir anı bıraktığını sanmıyorum.
Bir eyvallah demeden gitti.
Saçmalık ve anlamsızlık dolu tuhaf bir hikâyenin başrol oyuncularıydık.
Bununla ne demek istiyorsun anlamıyorum.
Raul'u kastediyorum, burdaki zaman boyunca geri zekâlıca davranıp işi zora soktuk.
Böyle deyince anladım.

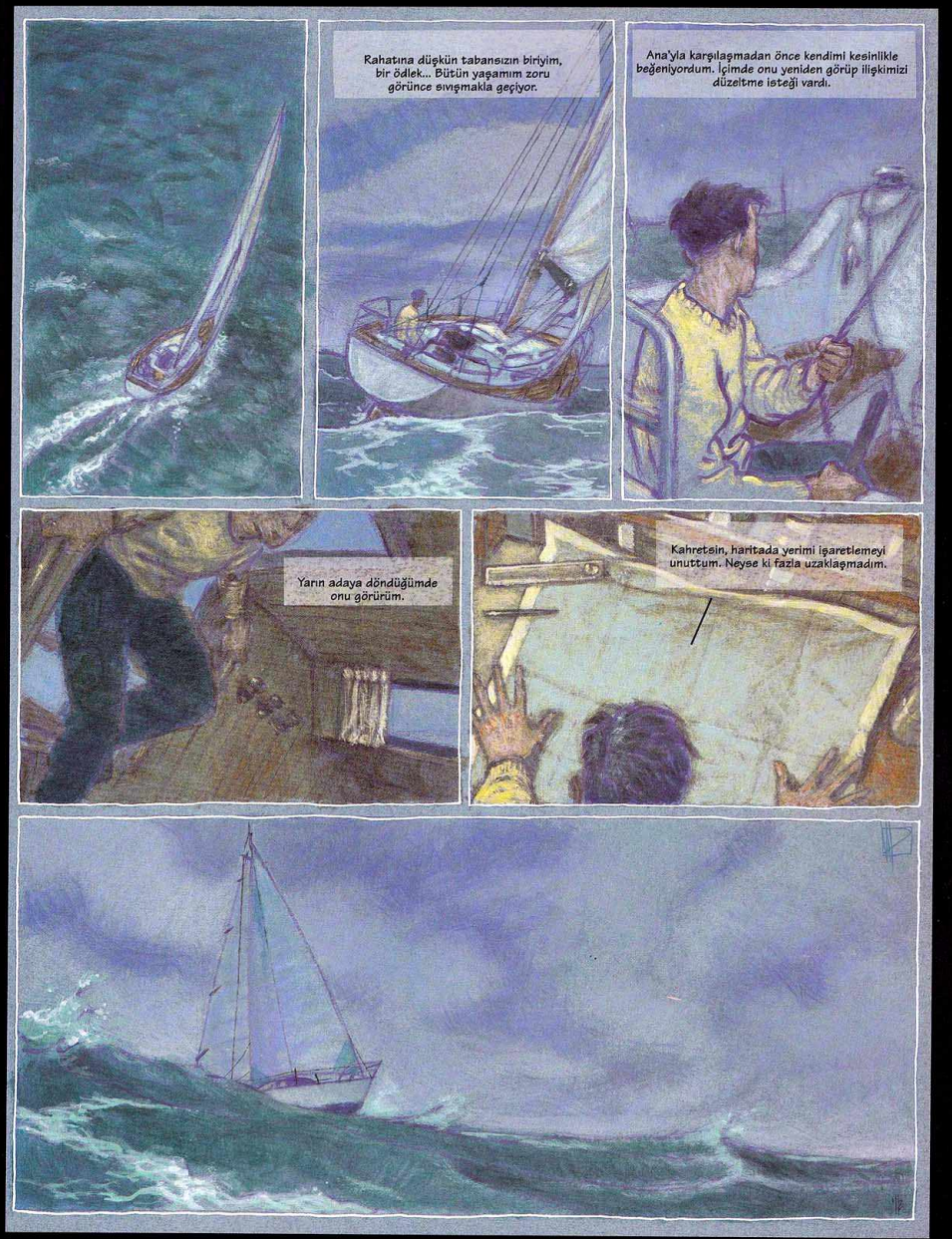
Rahatına düşkün tabansızın biriyim, bir ödlek... Bütün yaşamım zoru görünce sıvışmakla geçiyor.
Ana'yla karşılaşmadan önce kendimi kesinlikle beğeniyordum. İçimde onu yeniden görüp ilişkimizi düzeltme isteği vardı.
Yarın adaya döndüğümde onu görürüm.
Kahretsin, haritada yerimi işaretlemeyi unuttum. Neyse ki fazla uzaklaşmadım.

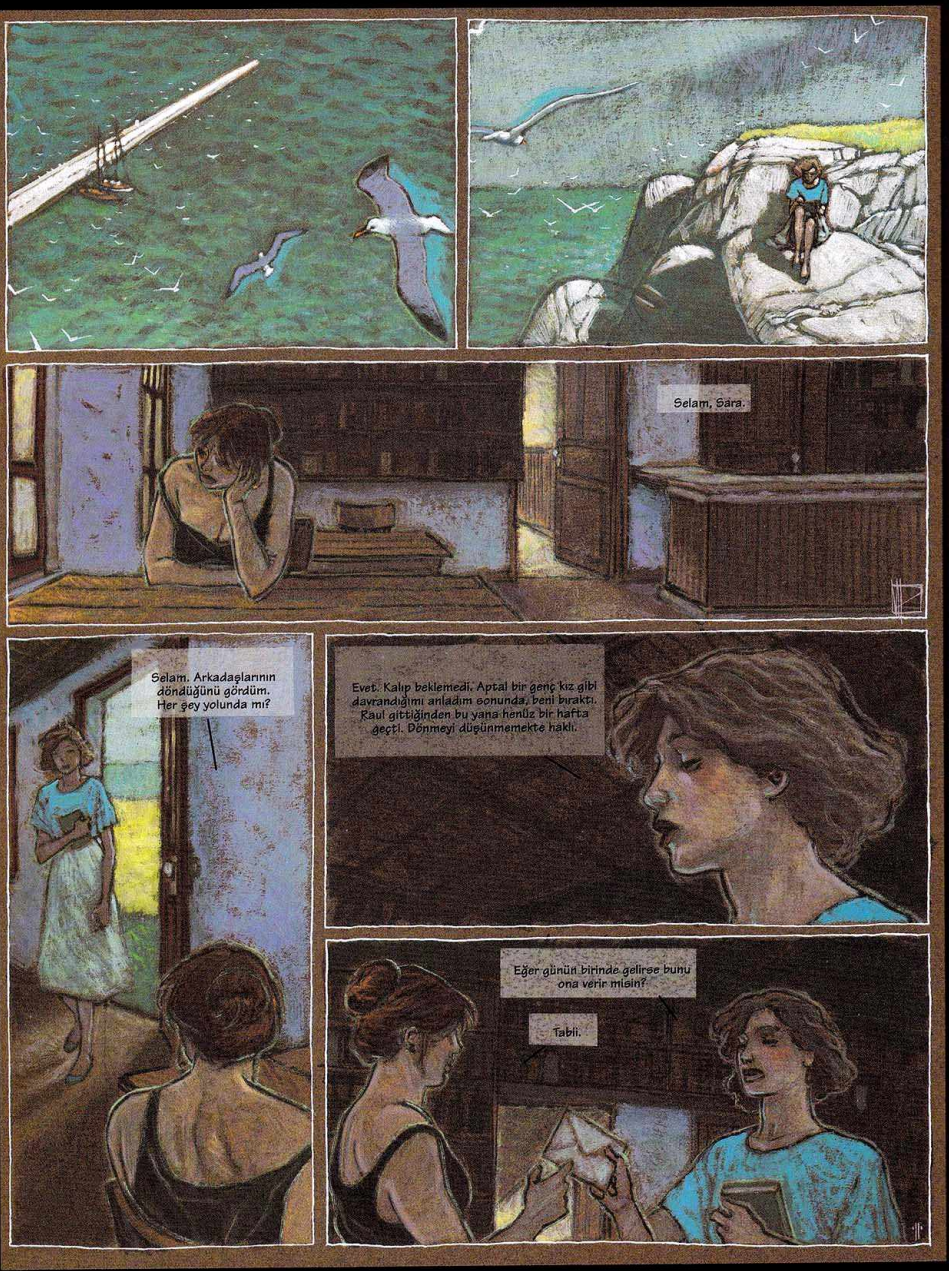
Selam, Sara.
Selam. Arkadaşlarının döndüğünü gördüm. Her şey yolunda mı?
Evet. Kalıp beklemedi. Aptal bir genç kız gibi davrandığımı anladım sonunda, beni bıraktı. Raul gittiğinden bu yana henüz bir hafta geçti. Dönmeyi düşünmemekte haklı.
Eğer günün birinde gelirse bunu ona verir misin?
Tabii.

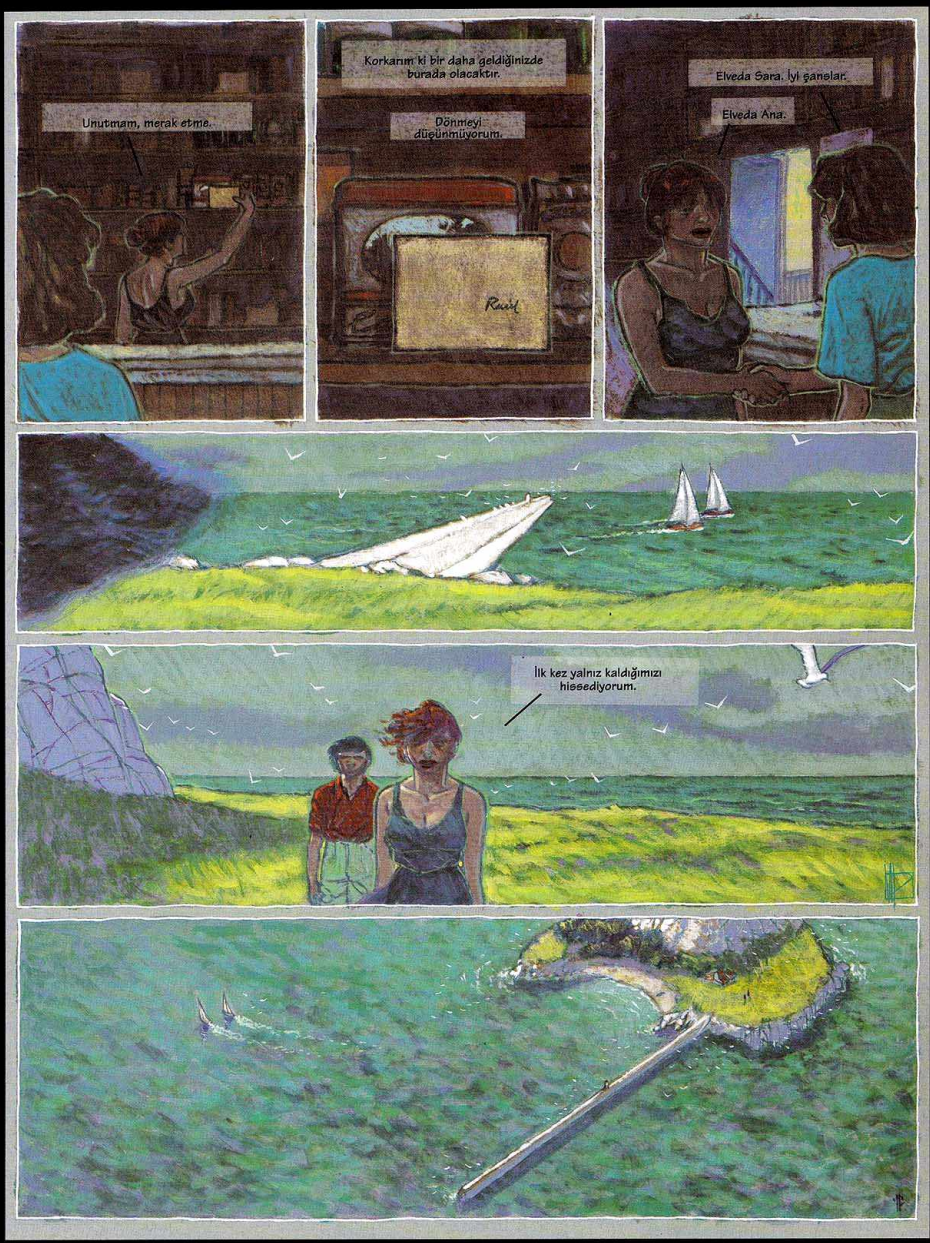
Unutmam, merak etme.
Korkarım ki bir daha geldiğinizde burada olacaktır.
Dönmeyi düşünmüyorum.
Ruin
Elveda Sara. İyi şanslar.
Elveda Ana.
İlk kez yalnız kaldığımızı hissediyorum.

Sevgili Ana;

Bana hoş bir sürpriz olarak gönderdiğin daktilo ile yazılmış romanını okudum. Dediğim gibi bir sürpriz oldu, çünkü seni halihazırda kusursuz bir beğenisi olan bir okur olarak biliyordum. Ne böylesi bir merakının olduğundan ne de yazma kapasitenden haberim vardı. Metnin önemli şeylerle dolu, çarpıcı bir şiirsel esinti ile yüklü olduğunu hissettim. Fakat ben yayıncıyım, başka şeyleri de göz önünde bulundurmam gerek. Bu tip romanlar göndermesi çok olan, kurgusu da bir o kadar karışık romanlardır; büyük bir okur kitlesi bulamazlar. Onların üzerinde titizlikle durmak gerekir (bunun böyle olduğunu eminim sen de bilirsin). İki kadın arasında yaptığın karşılaştırma oyununda büyük bir dengesizlik sezdim. Biri kültürlü ve ince zevkli (senden yansımalar sezdim), öbürü çok "yabani" ve doğal sezgili. Ayrıca ritm de düzensiz gibi geldi bana, sıkıcı olmaktan kurtaramadığın bölümler var. Uzunluğu hakkında sorarsan, olması gerekenden fazla gibi geldi bana, nedeni anlaşılamayan hareket ve gerilimler. Uzun lafın kısası, romanın son şeklini etkileyecek değişiklikler öneririm. Sana tavsiyem şu ki, mükemmel başka bir roman yazabilmek için bu metinden doküman ya da temel olarak yararlan. Erotik hareket ve çizgiler yer alabilir. Roman kişilerinin fazla düşünmelerine izin verme. Kitap satsın diye yapmışsın bunca şeyi. Eğer böyle yapacaksan, bana göndermemelisin.

Yürekten selam.

(Yayıncı R. Brines'ten Ana'ya yanıt)

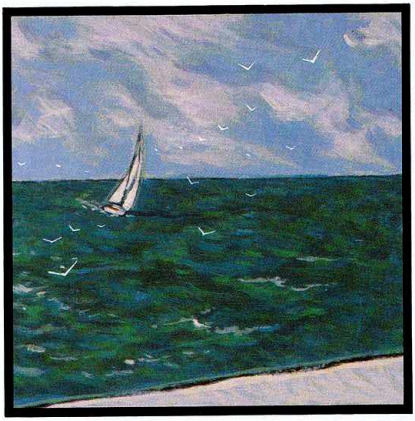

Bölüm 7

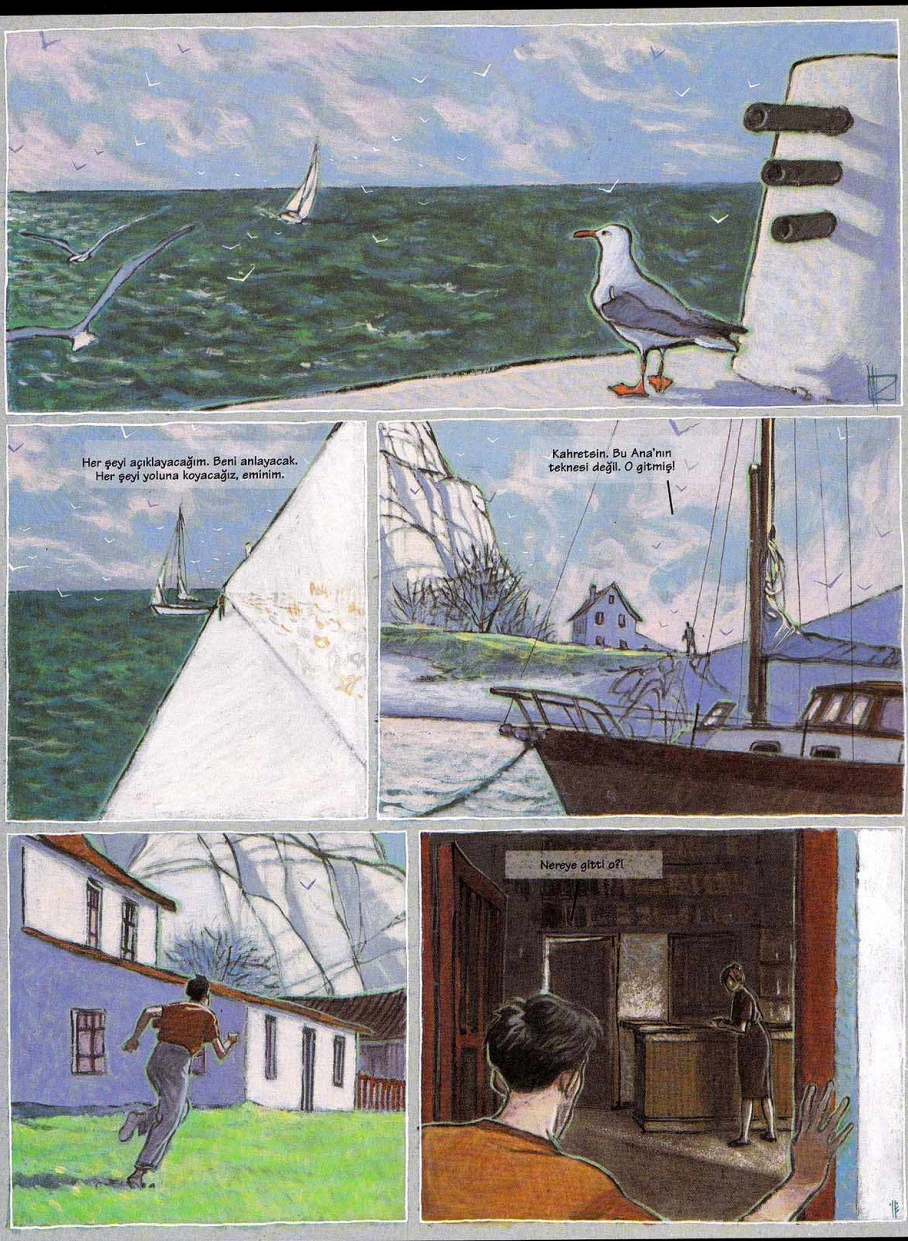
Her şeyi açıklayacağım. Beni anlayacak. Her şeyi yoluna koyacağız, eminim.
Kahretsin. Bu Ana'nın teknesi değil. O gitmiş!
Nereye gitti o?!

Gitmiş mi? Kim?
Ana! Her şeyi biliyorsun!
Kimden söz ettiğinizi bilmiyorum bayım.
Ne yapmak istiyorsun şimdi sen?!
Dinle, dostum. Derdin nedir, bilmiyorum; beni de ilgilendirmiyor. Gitsen iyi olacak.
Beni kandıracağını mı sanıyorsun, gerçekten? Lanet karı!

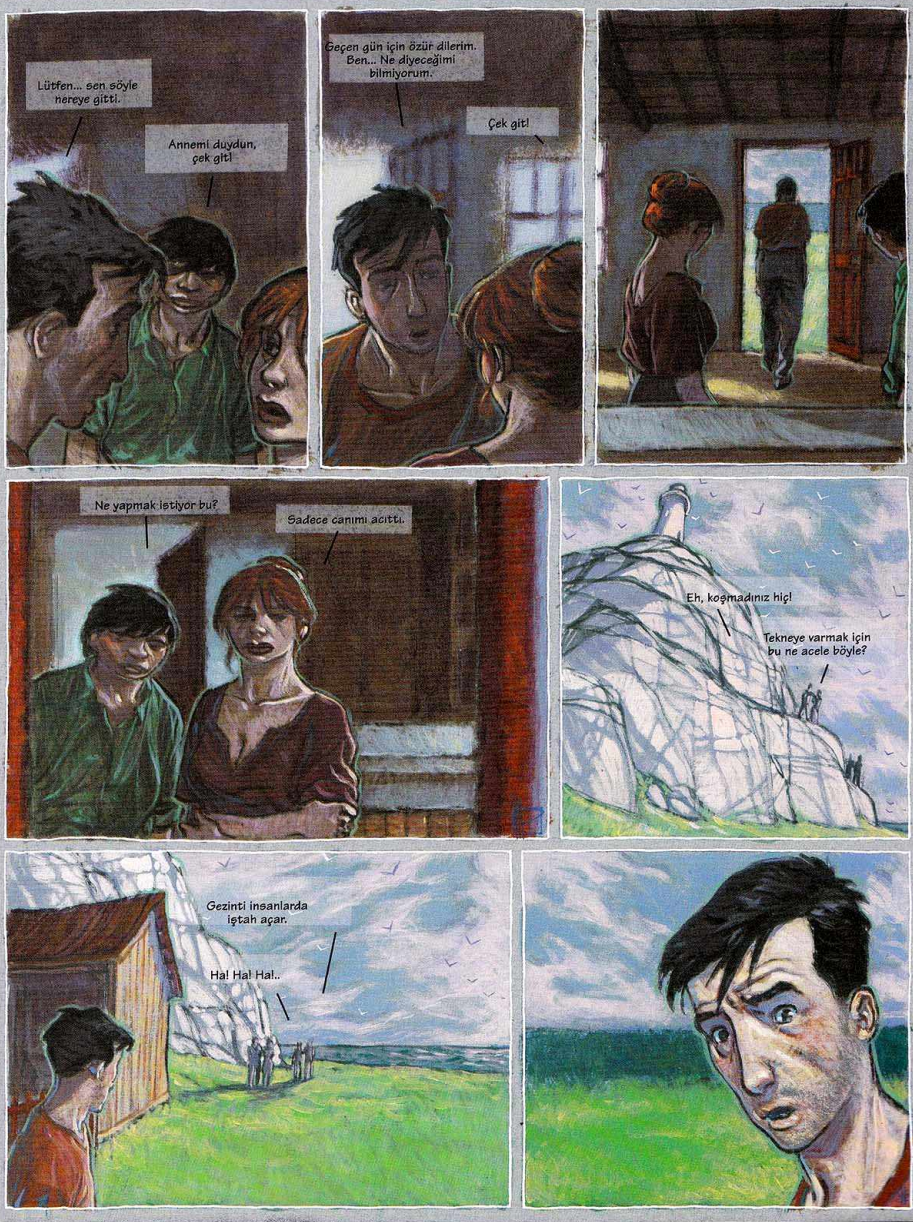
Lütfen... sen söyle nereye gitti.
Annemi duydun, çek git!
Geçen gün için özür dilerim. Ben... Ne diyeceğimi bilmiyorum.
Çek git!
Ne yapmak istiyor bu?
Sadece canımı acıttı.
Eh, koşmadınız hiç!
Tekneye varmak için bu ne acele böyle?
Gezinti insanlarda iştah açar.
Ha! Ha! Ha!..

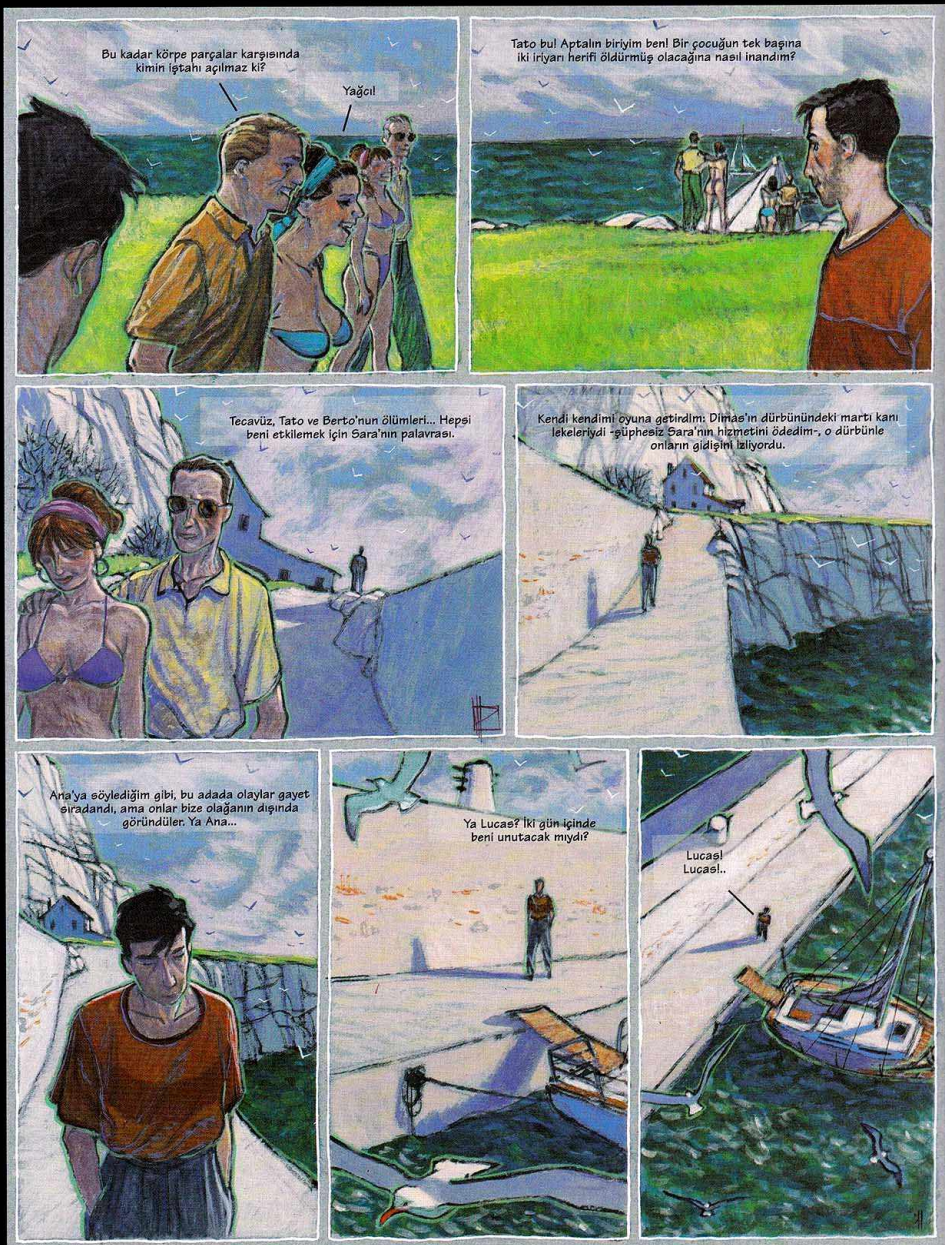
Bu kadar körpe parçalar karşısında kimin iştahı açılmaz ki?
Yağcı!
Tato bu! Aptalın biriyim ben! Bir çocuğun tek başına iki iriyarı herifi öldürmüş olacağına nasıl inandım?
Tecavüz, Tato ve Berto'nun ölümleri... Hepsi beni etkilemek için Sara'nın palavrası.
Kendi kendimi oyuna getirdim: Dimas'ın dürbünündeki martı kanı lekeleriydi -şüphesiz Sara'nın hizmetini ödedim-, o dürbünle onların gidişini izliyordu.
Ana'ya söylediğim gibi, bu adada olaylar gayet sıradandı, ama onlar bize olağanın dışında göründüler. Ya Ana...
Ya Lucas? İki gün içinde beni unutacak mıydı?
Lucas!
Lucas!..

Adanın öbür tarafında mısın, yoksa Dimae'in av partisinin yeni bir kurbanı mı oldun?
DENİZLE GÖKYÜZÜ ARASINDA
JEAN SENİ
CHRISTIAN EYLÜL
ANA DÖNECEĞİM
ÜMÜZDEKİ HAZİRAN
SENİ SEVİYORUM
RAUL
GIANNI NERVI
BURADAYDI

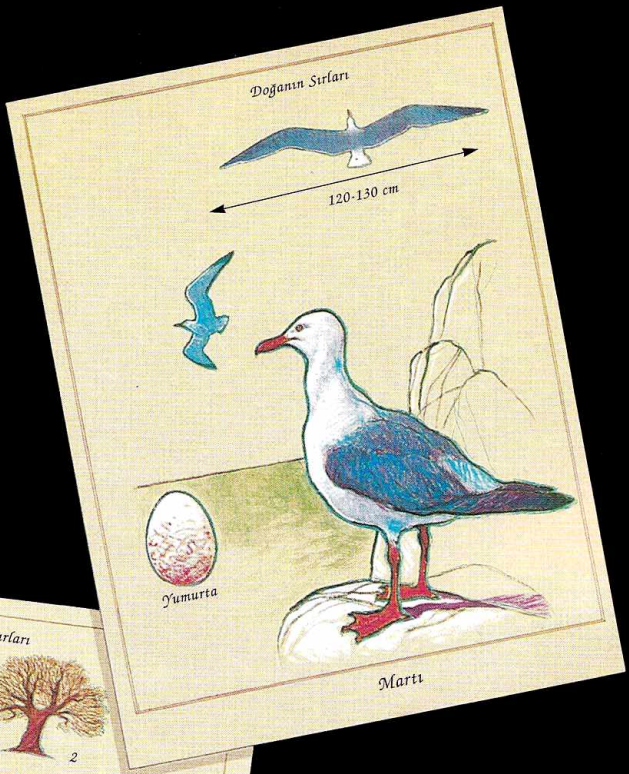
Doğanın Sırları
120-130 cm
Yumurta
Martı

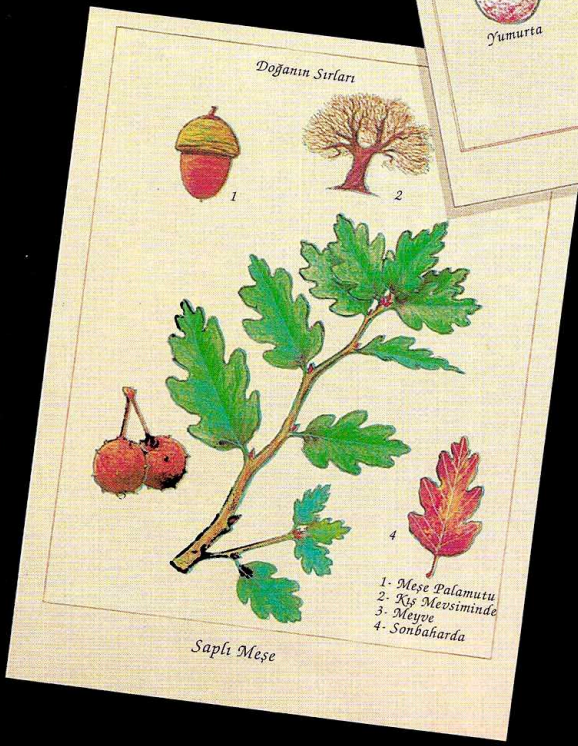
Doğanın Sırları
1
2
4
1- Meşe Palamutu
2- Kış Mevsiminde
3- Meyve
4- Sonbaharda
Saplı Meşe

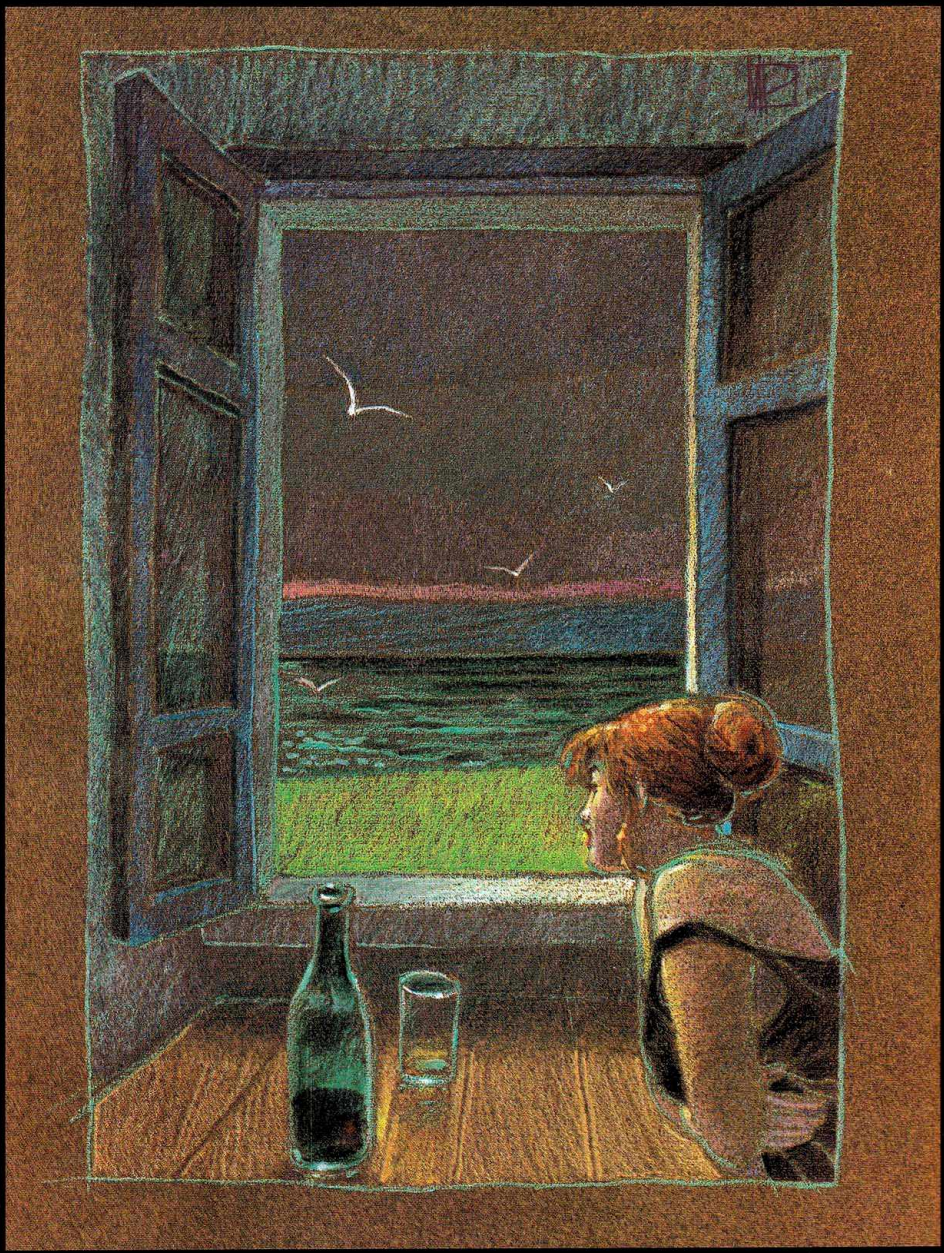

Öykü buraya kadar.

Okur genel bir tarih bilgisiyle gelip kendisine sunulan çeşitli olaylar üzerinde önemle durarak son resmin olduğu yeri de okuduğunda, bir tarzın tamamlanmış olduğunu görecektir.

Fakat yapıtların tanınması ve değerlendirilmesi olayı hemen her zaman okuma parçaları ve söylentilere dayanır. Bu iş birden fazla tarzın açıklanabildiği aynı olaylar zincirine bağlıdır. Ve böylece, okurun Raul ile benzer sonuçlara ulaşması muhtemel olacaktır.

Muhtemel olan bir şey daha var ki, o da okurun Raul'un yaptığı gibi açıkça görülen süreci anlamasıdır (daha iyi bir deyişle, anlatılanı). Belki de küstahlık edip titizlik göstermeyen kimi okurlar göz önüne almış olacakları küçük ayrıntıları anlamlı bir bütün haline getirip, ya benim dikkatsizliğime yükleyerek, ya da bazıları yazıya dökerken tavizsiz davranmamın üzerinde durmayacaklardı. Eminim ki bu okur kendini gerçekleştirebilecekti, biraz karışık bir hikâye, tesadüfen en kaygılı, belki de en umulmadık. Ya da, yalın olarak, farklı. Belki de muhtemel olmayan.

Birinci gruptaki okur kitabı yeniden gözden geçirdiğinde ikna olacaktır, fakat kendisiyle yüzleşmeye hazır olmayan okur için bir gayret gerekecektir. En can sıkıcı olan da bu. Fakat bunu ayıplayamadığım gibi, bu ikinci okuyuşun arkasından farklı bir sonuca ulaşılmayı garanti edemem.

Anlatımın yapılanmasında etken olan kesin noktada iki önsöz eklemeyi düşündüm (yazma ve planlama üzerine): Öyküyü anlamanın ikinci yolu katkıda bulunan detayları açığa çıkarmaktır. Es geçmektense, önemsiz bir olayın öyküsünü okuyanların bile esere nüfuz edebilecekleri düşüncesi beni teşvik ediyordu. Ta başından beri bu alışkanlığı değiştirmek için ustalığımın kâfi gelmeyeceğinden korkuyordum.

Bu amaca ulaşmak için yetkinliğimden kuşku duymaya devam ettim; fakat şimdi o ilk deyişlerin dahil edilmiş olmasından, kitabın ruhuna ihanet etmekle birlikte, ikna olmuş durumdayım. Borges ve Bioy'un yazıldığını varsaydıkları o roman için yapılmış planlardan hiç etkilenmeyeyim desem de buna uyduğum söylenemez.

Umarım ki bu okuma parçalarından can sıkıcı olanı yoktur.

Bir son söz.

Ne zaman ki "Okyanusta Beyaz Bir Nokta" taslak karalaması ve zihin karışıklılığından geçilmiyordu, birkaç kâğıdı buruşturup attım. İki şey artık çok açıktı: Işıksız bir fener ve bir duvar ya da surda bir mesaj vardı. Kadere hükmettim, bir süre sonra, Antonio Tabucchi'nin kitabı "Porto Pim'in Eşi"... Ben de Raul gibi hiç Chateaubriand okumadım, orada kitabıma aldığım alıntı ile karşılaştım. Ve Raul'un mesajını yazmak için en uygun duvara rastladım.

Her iki hediye için Antonio Tabucchi'ye şükranlarımı sunarım.

Miguelanxo Prado
Lubre, Kasım 1992

İÇİNDEKİLER

6
Bölüm 1

14
Bölüm 2

24
Bölüm 3

36
Bölüm 4

54
Bölüm 5

68
Bölüm 6

76
Bölüm 7

84
Doğanın Sırları

86
Bitiş

Sanatın temel yöntemi olan yanılsama, nesnel gerçeklik ile insan zihni arasında bir alandır. Çıplak gözle alınan izlenimler bu alanda tasarıma dönüşürler. İnsanın bireysel yalnızlığı ve yalnızlıktan duyduğu varoluşsal kaygı, karşısında geniş bir nesneler dünyası da olunca, bir çıkış aramamıza yol açar. Bu çıkışın yöntemi tasarımdır, hayaldir.

Sözgelimi Bioy Casares, "Morel'in Buluşu" adlı romanında kahramanına gerçeklik ve doğaüstü temalar üzerine kurgular yaptırır. Romanın kahramanı ıssız bir adaya gelen bunalım ve korku içindeki bir siyasi kaçaktır. Morel ise, üç boyutlu, yapay bir sonsuzluğu taşıyan bir aygıt yapmıştır. Bu aygıt, gerçekte olmayan insanları, gündelik yaşamlarıyla yaşıyorlarmış gibi yansıtır. Yanılsamanın makinasını yapmıştır Morel.

Borges ise, sanatı dünyanın aynası olarak görmez, sanat dünyaya eklenti bir şeydir. Örneğin, birisi bir başka birini düşlüyorsa, saptanan bu birisi bir başka üçüncü biri tarafından düşleniyordur. Yapay ve ustaca kurulmuş anlatı, yaşamı yansıtmak yerine, yanılsama yerine, eklenti bir örnekseme sunar.

Olayların gerçekliği önemli değildir, olay bir örneksemedir, kişiler düşlemenin özneleridir. Böylece kurulan sanatsal yapı, insan için estetik, mantıksal, düşünsel, ahlaki bir örnekseme olur.

Prado da, ultra edebiyattaki bir yöntemi çizgide kullanmıştır.

François Auguste René Chateaubriand (1768 - 1848): Fransız diplomat ve yazar.
Jorge Luis Borges (1899 - 1986) Arjantinli şair ve öykücü.
Antonio Tabucchi: Günümüz İtalyan romancılarından. Kurgusunu keskin bir mantıkla yaptığı fantastik romanlarıyla tanınır.
Adolfo Bioy Casares (1914 -): Arjantinli romancı. Borges ile yakın dostluk kurdu. Yine, Borges ile birlikte ortak yapıtlar kaleme aldılar.

0 097532 528119
ISBN 975-325-281-1